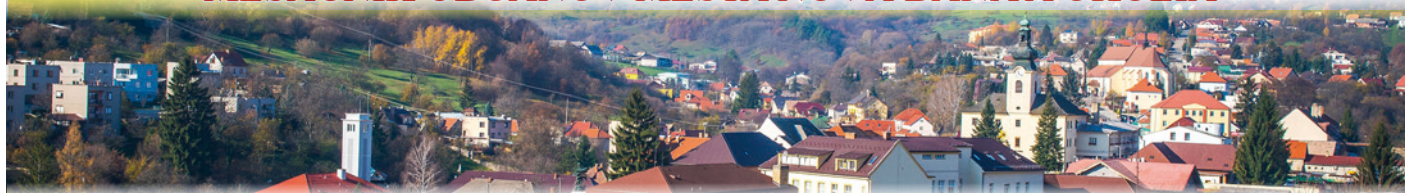

NOVOBANSKÉ NOVINY

MESAČNÍK OBČANOV MESTA NOVÁ BAŇA A OKOLIA

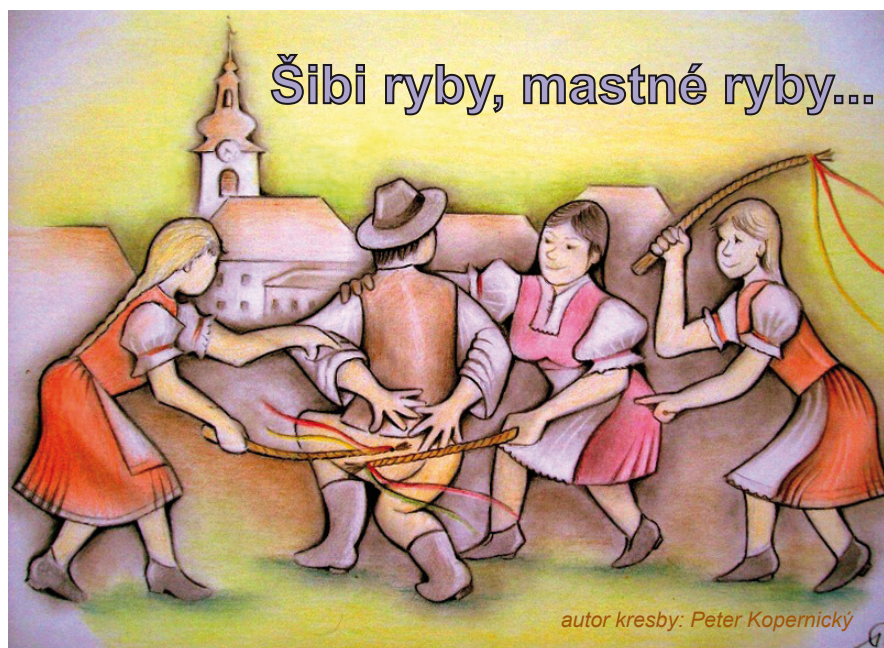
Ročník XXXII.

Apríl 2023

Číslo 4

zadarmo

www.novabana.sk

Do jarného obdobia patrí do obyčajových príležitostí aj Veľká noc a s ňou spojené kresťanské sviatky. V súvislosti s Veľkou nocou sú spojené zvyky a obyčaje, ktoré sa zachovali až podnes. Samozrejme už v dost' pozmenenej podobe, dost' zjednodušené a prispôbené dnešnému životu. Určite si väčšina z vás pamätá na pôst po veselom fašiangu a príchod jari a veľkonočných sviatkov. Z predvianočných zabíjačiek visela šunka na povale alebo v udiarni a potom sa celú Bielu sobotu varila a bola chutným jedlom pre domácich a hostí. V cibulových šupkách alebo v červenej repe sa uvarili vajíčka. Gazdina upiekla biely koláč a poplakala si pri strúhaní chrenu. Na stole nechýbala domáca pálenka, ktorú i dnes dievky nalievajú kúpačom a šibačom. Tradíciou na veľkonočnom stole bolo pečené jahniatko alebo kozliatko, ktoré k mojej staršej chodil zarezat' pán Nehnevaj, kožušník, odmenou mu bola jemná koža.

pokračovanie na str. 8

To je Veľká noc!

Milí Novobančania,

pri príležitosti najväčšieho kresťanského sviatku Veľkej noci sa vám chcem prihovoriť týmito myšlienkami: „Keď Židia slávia Veľkú noc, musí sa najmladší člen rodiny spýtať: „Čo to robíte?“

Otec má odpovedať: „Dnes nás Boh vyviedol z Egypta.“

Keby sa nás niekto počas veľkonočnej noci opýtal: „Čo to robíte?“, odpovedali by sme tiež: „Dnes nás Boh vyviedol z moci viny a smrti.“ Bola by to však skutočne tá svätá spomienka, ktorú nosíme vo svojom vnútri a z ktorej žije každý kresťan?

Nesmieme sa nechať oklamať nejakou „naučenou“ veľkonočnou radosťou. Veľká noc navodzuje najskôr smútok. Po sobote prišla Mária Magdaléna a druhá Mária k hrobu. Ježišovo telo tam však nenašli – s istotou zisťujú, že hrob je prázdny. Stratili poslednú útechu. Nie je tu už vôbec nič. Veľká noc – bezútešné a neuveriteľné slovo.

Vylakané ženy sa však vo svojej hrôze zrazu dozvedajú vysvetlenie od Božieho posla: „Hľadajte Ježiša, nie je tu, vstal z mŕtvych, ako povedal.“

To je Božie vysvetlenie, hoci ťažko uveriteľné, predsa možné. Ženy utekajú plné strachu a veľkej radosti. To je Veľká noc – to, čo sa spočiatku stalo bezútešným a neuveriteľným slovom, je teraz slovom víťazným. Aj Ježišovi priatelia videli jeho triumf – stretli sa s ním – nie tak ako ja s vami, videli ho inak než inokedy. A keď o tom rozprávajú, potom len jachtajú, ale zakaždým opakujú: „Videli sme Pána.“ To je Veľká noc – bezútešné slovo vo svojom smútku, neuveriteľné vo svojom tvrdení, ale víťazné a potvrdené stretnutím so Zmŕtvychvstálým.

Tak ako vtedy Ježišových priateľov, tak posiela aj nás toto slovo späť – tam, odkiaľ sme prišli, do Galiley, do každodennej práce so sľubom: Uvidíte ho, ak sa naňho spoliehate, ak žijete tak, ako žil on. Kde ľudia žijú a milujú tak ako on, tam je láska mocnejšia ako nenávisť a život silnejší ako všetko ostatné. To je Veľká noc. Čo tu robíte? Keď sa nás dnes niekto opýta, odpovieme mu: „Oslavujeme Veľkú noc, s vierou spomíname na Ježiša, ktorý išiel pred nami, na toho, ktorého láska našla cestu cez všetku ľudskú vinu, a ktorého život sa ukázal byť silnejší ako utrpenie a smrť.“

Milostiplné a požehnané veľkonočné sviatky vám želá váš farár Mons. Peter Mišík

Z ČÍSLA VYBERÁME:

Zápis detí do materskej školy

Novinky z novobanského športu

Mladý talent v programovaní vyhral celoslovenskú súťaž ZENIT

na str. 10

na str. 16 a 17

na str. 20

Informačný blok primátora

Komentár k cenám za teplo

V aprílovom čísle Novobanských novín je článok z Mestského bytového podniku Nová Baňa, a. s., ktorý sa týka porovnania cien tepla v Novej Bani a v okolí s ostatnými výrobcami tepla. Toto porovnanie prinášame v novinách každoročne a aj v tomto čísle je zverejnené za obdobie viacerých rokov, vrátane uvedenia cien v roku 2023, ktoré sú bez dotácie a cien s uplatnením dotácie, čo je veľký rozdiel. Vďaka dotácii, ktorú poskytuje štát prostredníctvom Ministerstva hospodárstva SR, je možné vypočítať náklady na teplo pre občanov, kde sa pri výpočte vychádza z cien z roku 2022 s pripočítaním maximálne sumy 20 EUR/MWh. Keď sa obzrieme späť, pred rok 2022, vďaka veľmi nízkej cene za komoditu, t.j. plyn, sme boli schopní vyrábať teplo najlacnejšie v porovnaní s inými výrobcami. To sa však v roku 2022 výrazne zmenilo. Ceny plynu prudko narástli a tak isto je to aj v roku 2023. Ceny, ktoré sú regulované vďaka dotácii, sú porovnateľné s tými výrobcami tepla, ktorí ho vyrábajú z plynu a sú nižšie u výrobcov, ktorí vyrábajú teplo zo štiepky. To je prípad napr. Žarnovica alebo Tlmáč. Je potrebné povedať, že zmena technológií na výrobu tepla vôbec nie je jednoduchý proces a v rôznych samosprávach sú rôzne podmienky. Napr. Žiar nad Hronom má teplo zo štiepky, ktoré vyrába VEOLIA v areáli závodu hliníkárne Žiar nad Hronom a je rozvádzané do mesta teplovodmi. Táto cena je tiež výrazne vyššia, ako je cena tepla v Žarnovici. V Novej Bani MsBP vyrába teplo až v siedmich kotolniach a nie je možné najmä z priestorového hľadiska vyrábať teplo zo štiepky tak, ako je vyrábané v Žarnovici. Tam je kompletne celé sídlisko napojené na jednu tepláreň, ktorá sa nachádza takmer v jeho strede a je tam dostatok priestoru na to, aby bola výroba realizovaná prostredníctvom štiepky. Myslíme si, že najhoršie obdobie cenových turbulencií výroby tepla, v našom prípade plynu, sú za nami. Vrcholili v roku 2022, kedy sme obstarávali plyn na rok 2023. Teraz sme už obstarali plyn na rok 2024 a môžeme povedať, že cena za teplo bude porovnateľná s rokom 2023, kedy je to dotovaná cena tepla z roku 2022. Občania by tak vďaka tomu platby za teplo mali zvládnuť aj v nasledujúcom roku. Zároveň je potrebné otázku výroby tepla a stanovených cien za teplo charakterizovať v širšom kontexte. To bude úloha možno aj pre novú vládu, ktorá vznikne po parlamentných voľbách na jeseň. Štát totiž garantuje ceny za energiu (elektrina a plyn). V prípade domácností v bytových domoch je garantovaná cena za elektrinu rovnako ako pre občanov, ktorí bývajú v rodinných domoch. Dotovaná cena za teplo pre bytové domy nie je vôbec porovnateľná s dotovanými cenami plynu pre rodinné domy a nezodpovedá rovnakým podmienkam aj napriek tomu, že ju stanovuje Úrad pre reguláciu sieťových odvetví URSO. Cena za plyn v dome je trojnásobne nižšia, ako je dotovaná cena za teplo v rámci výrobcov tepla, ktorým je v našom meste MsBP. Ak by cena tepla mala byť rovnaká aj pre obyvateľov bytových domov tak, ako je to v prípade ceny za teplo z plynu v rodinných domoch, mohli by byť zálohové platby výrazne nižšie a tento systém by bol spravodlivejší, ako je v súčasnosti. V oblasti výroby tepla je stále veľa nezodpovedaných otázok najmä vo vzťahu k tomu, že štát v existujúcej energetickej kríze zastropoval ceny, a to predovšetkým 2 komodity - za elektrinu a plyn, ale nereguluje ceny, napr. za štiepku, pelety alebo palivové drevo či iné alternatívne zdroje vykurovania. Táto otázka je teda veľmi široká. Na tento čas môžeme povedať, že ten katastrofický scenár, ktorý hrozil, našťastie, nenastal a ceny za teplo, ktoré domácnosti musia hradiť, by mali byť zvládnuť tak v roku 2023 ako aj v nasledujúcom roku.

Vysvetlenie reálneho stavu finančných prostriedkov

V banneri pod názvom Rozvoj mesta na webovej stránke sa nachádzajú v časti investície 2023 viaceré akcie, ktoré už boli zrealizované. Tieto akcie sú označené zelenou farbou. V poslednom riadku sa nachádza informácia o sume, ktorá ešte nebola zapojená a zodpovedá približne 150 000 EUR. Spolu to na rok 2023 tvorí zatiaľ k dispozícii sumu 429 000 EUR. Na májovom zasadnutí mestského zastupiteľstva budú zapojené aj prostriedky v rámci záverečného účtu, ktoré prejdú z roku 2022 do rezervného fondu. Spolu s prostriedkami, ktoré sú uvedené v uvedenom banneri, budú tvoriť sumu, ktorá bude k dispozícii na rok 2023. V tejto súvislosti bude potrebné rokovanie naprieč celým zastupiteľstvom tak, aby bola zhoda na prioritách a na využití zdrojov v čo najefektívnejšej miere. Aktuálne je podaná žiadosť v rámci eurofondovej výzvy, ktorú vyhlásilo MIRR v druhej polovici mesiaca marec, a táto výzva umožní získať kompenzáciu finančných prostriedkov za pomoc v súvislosti vojnovým konfliktom na Ukrajine. Konkrétne pre Novú Baňu bude predstavovať sumu takmer 450 000 EUR. S týmito prostriedkami sme do rozpočtu 2023 nerátali a ak bude výzva posúdená kladne a bude podpísaná zmluva, budú prostriedky poukázané mestu. Potom budeme znova rokovať s poslancami mestského zastupiteľstva o tom, akým spôsobom budú tieto prostriedky použité. Zároveň v rámci banneru Rozvoj mesta sú uvedené viaceré kľúčové projekty z eurofondov, ktoré sú v procese realizácie alebo vo finálnom štádiu, pred schválením. O jednotlivých projektoch sa môžete dočítať aj v samostatnom článku.

Aká je aktuálna situácia v zámere rekonštruovať Tajch

O rekonštrukcii Tajchu sa toho už popísalo mnoho. Aktuálna situácia o zámere rekonštruovať Tajch je nasledovná. Plánujeme pristúpiť k začatiu tejto rekonštrukcie, a to aj napriek všetkým predchádzajúcim snahám o prefinancovanie tohto zámeru najmä prostredníctvom externých finančných prostriedkov. Žiaľ, tento zámer nám neumožnili naplniť ani eurofondové výzvy, ani dotácia, o ktorú sme žiadali v septembri 2022, ktorá nakoniec

nebola schválená. Podľa Envirofodu, kde sme o dotáciu žiadali, nie je vytvorený legislatívny rámec, aby bola takáto dotácia priznaná napr. na účel havárie. Nová Baňa sa nachádza v špecifickej situácii. Vodná nádrž Tajch je vo vlastníctve mesta a nie štátu alebo Slovenského vodohospodárskeho podniku, ako je to v prípade mnohých iných vodných nádrží, vrátane všetkých štiavnických tajchov, ktoré sa využívajú okrem iného aj na rekreačné účely. Tieto sú v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku. Napr. Hornohodrušské jazero alebo jazero Richňava boli opravené zo štátnych finančných prostriedkov Slovenského vodohospodárskeho podniku, a tak bola opravená aj vodná nádrž Ružiná a mnohé ďalšie. V prípade nášho Tajchu takýto mechanizmus, žiaľ, nie je možný. Keď sme si ozrejmili túto skutočnosť a definitívne sa nám vzdialili naše plány o externé financovanie, na predchádzajúcom zasadnutí mestského zastupiteľstva sme predstavili zámer o prefinancovanie rekonštrukcie prostredníctvom 20 rokov trvajúceho úveru z Envirofodu, ktorý by mohol byť na tento účel schválený, s výhodnou úrokovou sadzbou 0,1% ročne. Je tu možnosť žiadať o čiastočnú refundáciu takto poskytnutého úveru. To by znamenalo značnú úsporu našich finančných prostriedkov. Sme vo fáze, kedy sa plánuje podať žiadosť o poskytnutie úveru na Envirofond, k čomu máme pripravené všetky podklady, ktoré sú vyžadované. Tento zámer bude na aprílovom zasadnutí mestského zastupiteľstva prerokovaný a schválený prijatím uznesenia. Následne sa pristúpi k realizácii rekonštrukcie. Je to komplikovaný projekt, ktorý zahŕňa okrem iného aj úzku spoluprácu so Slovenským rybárskym zväzom a jeho základnou organizáciou v Novej Bani. Rovnako bude tiež zrealizované obstarávanie na výber zhotoviteľa tejto rekonštrukcie. Celý proces bude podliehať ďalším súvislostiam, ktoré sú s tým spojené, najmä výdatnosti prítoku obzvlášť v čase po rekonštrukcii. O celom procese budeme pravidelne informovať.

Mgr. MVDr. Branislav Jačud', PhD., MBA, primátor mesta

Aktuálne projektové informácie

Prinášame prehľad externé financovaných projektov rozvoja mesta k 31.3.2023. Je členený na 5 hlavných celkov. V rámci každého celku sa nachádzajú konkrétne projekty, pri ktorých uvádzame názov projektu, celkové oprávnené výdavky projektu, výšku povinného spolufinancovania, a to nasledovne:

- 1. SCHVÁLENÉ PROJEKTY financované z nenávratného finančného príspevku (NFP) – prebiehajúca implementácia projektov**
 - Revitalizácia vnútroblokov v meste Nová Baňa
 - Centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti (CIZS)
- 2. PODANÉ ŽIADOSTI o nenávratný finančný príspevok (NFP)**
 - Modernizácia a inovácia kultúrneho domu v meste Nová Baňa za účelom adaptácie na dôsledky spôsobené pandémiou COVID-19
 - Podpora obnovy a odolnosti na obnovu verejných historických a pamiatkovo chránených budov (kino Vatra)
 - Zvýšenie kapacity triedeného zberu komunálneho odpadu v meste Nová Baňa
- 3. PREDOŠLÉ PROJEKTY financované z nenávratného finančného príspevku (NFP) – prebiehajúca udržiateľnosť v horizonte 5 rokov od ukončenia projektu a z dotácie zo štátneho rozpočtu SR**
 - Obstaranie záhradných kompostérov v meste Nová Baňa
 - Vybavenie učební v Základnej škole Jána Zemana v Novej Bani
 - Vypracovanie lokálnej nízkouhlíkovej stratégie pre Dobrovoľný hasičský zbor v meste Nová Baňa
 - Dokončenie modernizácie objektu hasičskej zbrojnice pre Dobrovoľný hasičský zbor v meste Nová Baňa
 - Obnova a reštaurovanie NKP Radnica (pamiatkové výskumy a prípravné dokumentácie)
- 4. ČIASTOČNE SCHVÁLENÉ ŽIADOSTI o dotáciu zo štátneho rozpočtu SR**
 - Obnova a reštaurovanie NKP Radnica (projektová dokumentácia)
 - Vybudovanie kompletného banického múzea s plne funkčným modelom Potterovho atmosférického stroja, s vonkajšou a vnútornou expozíciou banského múzea
 - Vodná nádrž Tajch, rekonštrukcia
 - Rozšírenie verejnej kanalizácie, ul. Robotnícka
 - Rozšírenie verejnej kanalizácie Nová Baňa – ul. Mariánska a časť ul. Banická
- 5. PLÁNOVANÉ PODANIE ŽIADOSTI o nenávratný finančný príspevok (NFP) a o dotáciu zo štátneho rozpočtu SR**
 - FOTOVOLTAIKA
 - FOND NA PODPORU ŠPORTU
 - RIEŠENIE MIGRAČNÝCH VÝZIEV V MESTE NOVÁ BAŇA

Na základe vyššie uvedeného prehľadu zodpovedá celková výška oprávnených výdavkov projektov sume 2 022 984,21 eur, z čoho výška povinného spolufinancovania projektov predstavuje sumu 80 560,97 eur.

Podrobný textový prehľad spomínaných projektov nájdete na webovej stránke mesta v banneri EUROFONDY/PROJEKTY – Aktuálne projektové informácie. <https://www.novabana.sk/informacie/eurofondy-projekty/aktualne-projektove-informacie>

PhDr. Lenka Šubová, manažér projektov, komunikácie, propagácie

Nárast cien energií v roku 2022 a v roku 2023

Každoročne informujeme občanov o prehľade cien energií za MsBP a sledujeme aj ceny za výrobu a dodávku tepla v okolí u ostatných výrobcov. Do roku 2021 sa nám darilo udržať si prvenstvo v najnižšej cene za výrobu a dodávku tepla pre našich občanov. Bolo to najmä vďaka nízkej cene za komoditu, t.j. v našom prípade za zemný plyn, a vďaka trvalo najnižšej fixnej zložke. Cena za komoditu je v tabuľke pod článkom uvedená ako variabilná zložka. Vo fixnej zložke sú zahrnuté všetky ostatné náklady okrem nákladov za komoditu.

V roku 2022 aj v roku 2023 sa prudko zvýšila cena za zemný plyn, a tým sa zvýšila aj naša cena za výrobu a dodávku tepla.

Koncom roka 2022 bolo vydané Nariadenie vlády č. 464, ktoré stanovilo výšku tepla na úrovni z r. 2022 plus nárast o max. 20 EUR/MWh. Pôvodne navýšené zálohové platby na r. 2023 za teplo bez uplatnenia dotácie boli po platnosti Nariadenia vlády č. 464 upravené pre občanov smerom nadol. Rozdiel ceny za dodávku tepla bude Ministerstvo hospodárstva SR dotovať výrobcem tepla. V prípade MsBP je dotácia takmer 500 tis. EUR na r. 2023. V úvode roka 2023 sa MsBP dostal do platobnej neschopnosti z dôvodu vysokých zálohových platieb za plyn, ktoré nám stanovil dodávateľ plynu SPP, a.s. Vďaka výzve z Ministerstva hospodárstva SR, do ktorej sa MsBP prihlásil, budú mesačne prichádzať finančné prostriedky na dorovnanie vysokých cien za dodávku plynu. Držme si všetci palce, aby dotácie prichádzali tak, ako nám ich stanovilo Ministerstvo hospodárstva SR, a aby cena pre občanov zostala na takej úrovni, aby sme im nemuseli upravovať zálohové platby smerom nahor.

V priloženej tabuľke je prehľad cien od roku 2019 až do roku 2023. Ceny v r. 2023 sú uvedené pôvodné bez dotácie aj nové s uplatnením dotácie (označené žltou). Plyn na r. 2023 je už obstaraný v mesiaci február t.r. a vďaka tomu ceny tepla by mali zostať pre občanov na úrovni súčasných dotovaných cien aj v r. 2024.

Anna Tužinská, konateľ MsBP, s.r.o.

Prehľad cien tepla v Novej Bani a okolí

DODÁVATEĽ TEPLA	ROK	Variabilná	Fixná	Spolu	
		zložka €/kW	zložka €/kW	€/MWh	€/MWh
Mestský bytový podnik Nová Baňa, s.r.o.	2019	0,0521	120,50	74,84	89,80
	2020	0,0431	107,81	63,44	76,13
	2021	0,0361	119,48	58,64	70,37
	2022	0,1063	124,58	129,81	155,77
	2023	0,2303	134,63	255,70	306,84
2023 bez dotácie					
2023 s dotáciou cena z r. 2022 + 20 EUR					175,77
Žarnovická energetická, s.r.o. Žarnovica	2019	0,0415	253,09	89,25	107,10
	2020	0,0415	253,09	89,25	107,10
	2021	0,0415	268,37	92,14	110,56
	2022	0,0415	268,37	92,14	110,56
	2023	0,0660	269,82	117,51	141,01
2023 bez dotácie					
2023 s dotáciou cena z r. 2022 + 20 EUR					130,56
Veolia Energia Žiar nad Hronom, s.r.o.	2019	0,0530	252,33	100,68	120,82
	2020	0,0530	252,33	100,68	120,82
	2021	0,0536	248,57	100,50	120,60
	2022	0,0835	248,73	130,43	156,52
	2023	0,1682	272,60	219,63	263,56
2023 bez dotácie					
2023 s dotáciou cena z r. 2022 + 20 EUR					176,52
Tímačská energetická, s.r.o.	2019	0,0402	267,73	90,72	108,86
	2020	0,0410	278,59	93,56	112,28
	2021	0,0410	298,58	97,34	116,80
	2022	0,0549	317,56	114,82	137,78
	2023	0,0649	306,95	122,82	147,38
2023 bez dotácie					
2023 s dotáciou cena z r. 2022 + 20 EUR					162,18
STING-ITEC Slovakia, s.r.o. NITRA	2019	0,0519	186,48	87,09	104,50
	2020	0,0478	186,48	82,99	104,50
	2021	0,0478	186,48	82,99	104,50
	2022	0,0735	238,42	118,48	142,18
	2023	0,2415	233,31	285,52	342,63
2023 bez dotácie					
2023 s dotáciou cena z r. 2022 + 20 EUR					162,18

Z redakcie Novobanských novín

Novobanské noviny sú noviny občanov mesta Nová Baňa a jeho okolia. Obsahujú informácie a aktuality z mestského úradu, z kultúrneho a spoločenského diania, novinky a udalosti rôznych organizácií v našom meste, zo škôl, zariadení a z okolitých obcí, no a v neposlednom rade píšú o ľuďoch, Novobančanoch.

Počiatky Novobanských novín

Prvé číslo vyšlo vo februári 1992 za účelom lepšej informovanosti občanov Novej Bane. Vtedajší primátor mesta Mgr. Ján Polc dúfal, že noviny zlepšia kvalitu spoločenského, hospodárskeho a kultúrneho života občanov. Bola tak vytvorená redakčná rada na čele s vedúcou redaktorkou Mgr. Vandou Prandorfyovou, mesto zakúpilo počítač a program na úpravu novinových článkov a stránok. Spôsobu boli noviny štyrostranové a mohli ste si ich zakúpiť za 2 Kčs.

Aktuálne vychádza už neuveriteľný 32. ročník tohto mesačníka a čo je výborné, stále sa teší veľkému záujmu. Noviny prešli od čias ich začiatku viacerými zmenami, a to nielen z organizačného, ale aj z grafického hľadiska. Dnes sa môže Nová Baňa pyšiť novinami plnofarebnými v rozsahu 20 strán. Istými zmenami prechádzajú však noviny aj v tomto období. Poďme si ich zhrnúť.

Ako funguje tvorba Novobanských novín dnes?

Vzhľadom na reorganizáciu mestského úradu a sťahovania informačného centra do priestorov klientskeho centra nastala zmena na poste vedúcej redaktorky. Novobanské noviny aktuálne spracovávajú na poste vedúcej redaktorky ja, Mgr. Andrea Šipikalová, ako staronový zamestnanec mestského úradu a čo je novinka, externe. Noviny som pre vás spracovávala v rokoch 2016 - 2019 ako samostatná odborná referentka IC. Sice ma v tomto čase nenájdete na mestskom úrade, rada sa s čitateľmi a prispievateľmi spojím prostredníctvom emailovej adresy noviny@novabana.sk. Pri mojej práci sú mi nápomocné členky redakčnej rady v zložení Mgr. Alíca Bindová, PhDr. Oľga Lauková, PhDr., Mgr. Helena Orgonášová, Natália Pinková a PhDr. Lenka Šubová. O jazykovú korektúru sa nám stará PaedDr. Renáta Juhásová. Do ďalších vydaní by sme radi spestrili obsah novín a chceme prinášať naďalej pútavé články z rôznych oblastí. Príspevky do Novobanských novín zasielajte najneskôr do redakčnej uzávierky, a to do 25. dňa v mesiaci.

Spomienky a poďakovania, blahoželania, inzerciu a iné spoľahlivé príspevky môžete priniesť do klientskeho centra a tu ich aj uhradiť. V našich novinách je veľmi vítaná inzercia. Na webovej stránke mesta je aktuálny cenník a v náklade 500 kusov mesačne sa vaša reklama môže dostať do povedomia celkom slušnému počtu obyvateľov. Neváhajte preto využiť túto možnosť.

Noviny zadarmo

Veľkou novinkou je, že Novobanské noviny sú zadarmo a môžete si ich vyzdvihnúť v Informačnom centre mesta Nová Baňa, ktoré sa nachádza v Klientskom centre Nová Baňa, a v mestskej knižnici. Vychádzajú v náklade 500 kusov mesačne a už v aktuálnom mesiaci sú zverejnené hneď po vydaní na webovej stránke mesta Nová Baňa. Tam si ich teda kedykoľvek môžete pozrieť v prípade, že sa vám aktuálne číslo neujde. Ak by ste mali záujem o predplatenie, je to naďalej možné po uhradení poštového 0,75 EUR/mesiac v informačnom centre alebo poštovou poukážkou na adresu Mesto Nová Baňa, Informačné centrum mesta Nová Baňa, Námestie slobody č.1, 968 01 Nová Baňa. Decembrové číslo bude distribuované zdarma do každej domácnosti v Novej Bani.

Mgr. Andrea Šipikalová

Sociálny podnik mesta Nová Baňa, s.r.o. registrovaný sociálny podnik

Poskytované služby:

- kosenie pozemkov a záhrad
- ukladanie dreva
- odstraňovanie a odvoz náletových drevín
- vypratávanie nehnuteľností – domov, chat,...
- búracie práce drobného rozsahu
- ručná úprava pozemkov
- pomocné práce rôzneho druhu
- iné práce podľa dohody

Cenník:

5,50 € / hodina

Objednávky na telefónnom čísle

045 / 67 82 823 alebo 0917 711 107
e-mailom: socialnypodnik@novabana.sk

Mesto Nová Baňa vyhlasuje v zmysle § 9a, ods. 9 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov obchodnú verejnú súťaž na uzatvorenie nájomnej zmluvy na nájom časti mestských pozemkov E KN parc. č. 4653/13 a E KN parc. č. 4653/14 ako záhradiček v lokalite ul. Cintorínska. Minimálna výška nájomného je stanovená na 0,10 eur/m²/rok.

Lehota na podávanie návrhov: 28.04.2023 (piatok) do 11.00 hod., v zalepenej obálke so spätnou adresou záujemcu na adresu: Mestský úrad, Námestie slobody 1, 968 01 Nová Baňa s označením hesla:

„1.OVS – uzatvorenie nájomnej zmluvy na pozemok ako záhradky pri BD Cintorínska 117/40, 117/42 a 116/38 - NEOTVARATI!“

Bližšie informácie je možné získať na tel. č. 045/ 67 82 822, e-mail: zigova@novabana.sk. Podmienky súťaže sú uverejnené na stránke www.novabana.sk.

Slávnostné prijatie učiteľov

Dobrý učiteľ je poslanie na celý život. Prácu učiteľa si však vieme oceniť, až keď dospejeme.

Naše poďakovanie a ocenenie patrí učiteľom za to, že dokázali deťom odovzdať užitočné vedomosti, rady, múdrosť, lásku, krásu a dobro. Obetovali im množstvo svojho voľného času a často samých seba.

Pri príležitosti Dňa učiteľov boli dňa 27. marca 2023 do obradnej siene mesta Nová Baňa na zápis do pamätnej knihy pozvaní učitelia, ktorí si z rúk primátora mesta Mgr. MVDr. Branislava Jađuďa, PhD., MBA prevzali ďakovný list a darčkovú poukážku:

PaedDr. Martin Dojčán, Základná škola Jána Zemana
Mgr. Marta Pirháčová, Základná škola sv. Alžbety
Mgr. Júlia Laktišová, Materská škola na ul. Kolíbská
Mgr. Erika Kopernická, Gymnázium Františka Švantnera
Bc. Terézia Forgáčová, Stredná odborná škola obchodu a služieb
Mgr. Ján Škvarka, Základná umelecká škola Nová Baňa
PaedDr. Tatiana Polcová, Centrum voľného času Nová Baňa
pani Viera Kmeťová, Spojená škola Nová Baňa.

Ing. Klaudia Hósová Kasanová

78. výročie oslobodenia mesta Nová Baňa

Každý rok si koncom marca pripomíname významný medzník v dejinách nášho mesta, ktorým je oslobodenie Novej Bane 29. marca 1945. V tomto období je to už 78 rokov, čo naši občania bojovali za slobodu, za slobodu nášho mesta, za slobodu nás Novobančanov.

Túto udalosť sme si pripomenuli 23. marca 2023 na Námestí slobody za účasti zástupcov mesta, Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov (SZPB), politických strán, vzácných hostí a prítomných spoluobčanov, žiakov i študentov. Položením vencov a kvetín k pamätníku sme si uctili pamiatku umučených a padlých hrdinov, ktorí položili vlastné životy za slobodu celého nášho mesta.

Po zaznení hymny a úvodnej básne v podaní Mgr. Denisy Bátorovej stretnutie otvoril Ing. Július Uhrecký z miestnej organizácie SZPB v Novej Bani. Primátor mesta Mgr. MVDr. Branislav Jađuď, PhD., MBA vo svojom príhovore spomenul udalosti spojené s pietnym aktom. Spomienkové oslavy svojou prítomnosťou i príhovorom poctil Vladimír Strmeň, jeden z posledných žijúcich priamych účastníkov SNP, a PhDr. Stanislav Mičev, PhD. Program tradične obohatil svojím vystúpením spevácky súbor Jesienka s akordeonistom Ľiborom Šálym.

Po skončení spomienkových osláv sa v priestoroch Mestskej knižnice Nová Baňa uskutočnila beseda so vzácnymi hosťami, ktorí pri tejto príležitosti prijali pozvanie do nášho mesta - s Vladimírom Strmeňom, vojnovým veteránom a priamym účastníkom SNP, ktorý pútavo hovoril o svojom živote a spomienkach na vojnu, a s historikom PhDr. Stanislavom Mičevom, PhD., ktorý prezentoval svoju prácu a ich vzájomnú spoluprácu.

Trvalá spomienka, vďaka a úcta patrí všetkým, ktorí obetovali to najcennejšie – svoj život či svoje zdravie na bojovom poli, ktorí boli ochotní a pripravení obetovať sa. Česť ich večnej pamiatke!

Andrea Bedenská

Každý darca krvi je záchranca. Ďakujeme!

Aj tento rok v marci sa v Základnej umeleckej škole v Novej Bani stretli Adoborsrdeční ľudia. Organizovala sa totiž už tradičná Novobanská kvapka krvi, ktorej sa zúčastnilo 66 darcov, z toho 50 ľudí krv darovalo a 16-sti krv darovať nemohli a neboli pripustení k odberu.

Darcovia boli tento rok odmenení pamätnou euromincou, ktorá vznikla pri príležitosti 100. výročia prvej transfúzie krvi na Slovensku. Počet účastníkov na tomto peknom podujatí neustále narastá. V tomto roku sa ho zúčastnilo 15 prvo-darcov. Za tento nezištný čin, ktorý zachraňuje ďalšie životy, patrí všetkým odvážnym darcom obrovská vďaka. Prajeme im všetkým veľa zdravia a tešíme sa na vás na ďalšom odbere, ktorý sa bude konať 27. novembra 2023.

Mgr. Andrea Šipikalová
foto: Mgr. Alica Bindová

Ďakujeme za pekný kultúrny zážitok

Dňa 22. marca sa naši klienti zo Zariadenia pre seniorov ÚSMEV v rámci súťažnej prehliadky divadla MELEKOVA DIVADELNÁ Nová Baňa, ktorá sa každoročne koná v kine Vatra, zúčastnili divadelného predstavenia pod názvom Ženská vojna, ktorú odohrali herci z DS Hliníka nad Hronom. V prvom rade by sme sa chceli poďakovať nášmu primátorovi mesta, ktorý bezplatne zabezpečil pre našich klientov lístky. Veselohra sa všetkým páčila, užili sme si kopec vtipných scén a humorných situácií, herci odvedli perfektný výkon a my sme si odnášali pekný kultúrny zážitok.

Bc. Lucia Hudecová, vedúca strediska ZPS ÚSMEV

Radosť z divadla

Už po 46-krát organizovalo Pohronské osvetové stredisko v Žiari nad Hronom v spolupráci s mestom Nová Baňa divadelnú prehliadku amatérskych súborov - Melekovu divadelnú Novú Baňu.

Bola zorganizovaná na vysokej profesionálnej úrovni, čo nebýva pri prehliadkach tohto typu zvykom. Zúčastnilo sa jej sedem divadelných súborov a jeden nesúťažný hosť festivalu. Deti súťažili na prehliadke s názvom Rozprávkové javisko. Ako prvý sa nám predstavil detský divadelný súbor Zrkadlo pri Základnej umeleckej škole J.L. Bellu v Kremnici s inscenáciou Bodrík. Podkladom bola básnička O Bodríkovi. Režisérovi inscenácie sa podarilo tento text malý rozsahom obrazne pretlmočiť detskému divákovi. Na minimalistickej scéne bol dominantný detský herec, ktorému pri premene pomáhal znak, ktorý dostatočne charakterizoval jednotlivé postavičky príbehu. Jednotlivé výstupy boli precízne vybudované, aj keď občas mohla byť viac využitá divadelná metafora ako aj hudobno-akustická zložka. Rovnaký súbor neskôr uviedol inscenáciu Matko a Kubko - detskému divákovi známy príbeh o dvoch „pastierikoch“ aj z televízneho spracovania. Režisér Luptovský dokázal tvorivo na javisku spracovať túto tému tak, že sa nenechal zviazať televíznym spracovaním. Vystačil si s jednou debnou, minimom rekvizít a len znakový prvok charakterizoval jednotlivé postavy či už zo sveta ľudí, alebo zvierat. Tretím súborom, ktorý sa na prehliadke predstavil, bol DDS Sovičatá zo Štiavnických Baní v réžii pani učiteľky Anny Pataky. Rozohrali na javisku hravé predstavenie Ako v nebi. Tvorcom inscenácie je učiteľka základnej školy bez väčšieho odborného vzdelania v oblasti divadla. Napriek tomu sa autorka - režisérka podarila inscenácia aj myšlienkovú aj obrazovo bohatá. Vystačila si na javisku s jedným rebrikom a hereckými výkonmi svojich mladých zverencov. Kladom inscenácie je veľmi pekná práca s textom, ktorý dokázali predstaviť tmočiť divákovi s využitím podtextu a aj skrytých významov. Ostatnou inscenáciou bola monodráma Obuvník Základnej umeleckej školy Z. S. Parákovvej v Žiari nad Hronom. Témou inscenácie je príbeh obuvníka a malého dievčatka na pozadí tragických udalostí II. svetovej vojny.

Večerný divák mal možnosť vzhliadnuť v prvý večer prehliadky nonverbálnu inscenáciu (predstavenie bez slov) Démon divadelného súboru ČI-PR-CHA z Kremnice. Divadelný súbor spracoval náročnú filozofickú tému o démonoch v nás, ktorí ovplyvňujú konanie človeka a náš život. Pomocou výrazových prostriedkov moderného nonverbálneho divadla vytvoril pôsobivú inscenáciu, ktorá je plná výnimočných obrazov a symboliky. Členovia hereckého súboru dokázali zvládnuť štylizovaný prejav, čo sa prejavilo aj schopnosťou rytmizovať inscenáciu cez zmenu vnútornej dynamiky, zmenou tempo-rytmu a ozvláštniť ju cez svoje individuálne danosti. Členovia súboru hneď po prehliadke odcestovali reprezentovať slovenské amatérske divadlo do Poľska.

Druhý večer uviedol súbor Pomníkové divadlo z Hliníka nad Hronom inscenáciu Ženská vojna v réžii Eda Šebiana. Predloha stratila vzhľadom na čas svojho vzniku výrazne na aktuálnosti, pretože téma mužsko-ženských vzťahov je v súčasnosti vnímaná spoločnosťou omnoho komplikovanejšie oproti dobe vzniku hry. Autori inscenácie to svojím spôsobom pociťovali, preto sa snažili vniesť do textu aktualizáciu smerom k súčasnosti.

Tretí súbor, ktorý sme mohli na javisku bývalého kina Vatra vidieť, bol domáci súbor MUŽA s inscenáciou Strana lásky. V tejto situácii komédie autor spracováva témy prospechárskeho zakladania politických strán a hodnotového rebrička súčasnej spoločnosti. Tvorcovia sa vyhli násilnej aktualizácii smerom k súčasnosti, text napriek „kollektívnej réžii“ sa podarilo tvorivo uchopiť, vybudovali vo veľkej väčšine vtipné situácie založené na hereckej akcii s využitím typových daností jednotlivých členov súboru.

Hosťom festivalu bol divadelný súbor Paradájz Pikč z Banskej Štiavnice s kabaretným Slepáči vývar 2. Je to mimoriadne tvorivý počin v oblasti inscenovania kabaretného divadla, ktorý je na vysokej profesionálnej úrovni. Co ocenili aj diváci, ktorí sa výborne bavili a odmenili účinkujúcich veľkým potleskom. Odborná porota ocenila v kategórii „Prúdy súčasného divadla“ inscenáciu Démon, v kategórii „Tradičné divadlo“ inscenáciu Strana lásky. Z detských inscenácií 1. miesto - Matko a Kubko, 2. miesto - Ako v nebi, 3. miesto - Obuvník.

Boli udelené aj ocenenia: Najlepší mužský herecký výkon - Peter Štrba, Najlepší ženský herecký výkon - Natália Huts. Vedľajší herecký výkon - Pravoslav Bartoš. Divácka porota v zložení Cecilia Tencerová, Helena Budinská, Helena Trajtelová zhodne s odbornou ocenenia predstavenie Strana lásky.

Inszenácie Démon, Strana lásky, Matko a Kubko, Ako v nebi a Obuvník postupujú na krajské kolá.

Je potešiteľné, že aj tohtoročná Melekovu divadelná Nová Baňa ukázala, že slovenské amatérske divadlo je stále živé, plné tvorivosti a prináša radosť nielen tvorcom, ale aj divákovi.

Mgr. art. Daniel Mališ, predseda odbornej poroty
foto: archív Pohronské osvetové stredisko Žiar nad Hronom, archív MsÚ Nová Baňa

POZÝVAME VÁS

Príspevok neprešiel jazykovou korektúrou.

Mesto Nová Baňa vás pozýva pri príležitosti
Dňa matiek na divadelné predstavenie

DIVADELNÝ SÚBOR
HRON KOZÁROVCE
uvádza
J.B.P Molière
OKLAMANÝ MANŽEL
KOMÉDIA V 2. ČASTIACH

14. mája 2023 (nedeľa)
o 16:00 hod.
v Kine VATRA v Novej Bani.

Tešíme sa na stretnutie s Vami! Vstup voľný!

Príspevok neprešiel jazykovou korektúrou.

**STRETNUTIE S OSOBNOSŤOU
MESTA NOVÁ BAŇA**

Mesto Nová Baňa
vás pozýva na besedu

s **MUDr. Zuzanou Ferenčíkovou**,
primárkou ambulatného oddelenia
Kardiocentrum Nitra,
na tému
**„Napriek tomu, že ma srdce
nebolí, zomrieť môžem.“**

24. 4. 2023 /pondelok/ o 16:00 hod.
v priestoroch Mestskej knižnice v Novej Bani.

Vstup voľný.
Zmena programu vyhradená.

Mesto Nová Baňa vás pozýva na videoprojekciu

21. apríla 2023 /piatok/ o 19:00 hod.
v Kine VATRA Nová Baňa

HÁDKOVCI
KEĎ SA HÁDAŤ, TAK S VLASTNÝMI

Dĺžka: 96 minút
Žáner: komédia
Premiéra: 14. júla 2022

Réžia: Vojtěch Moravec
Scenár: Vojtěch Moravec, Sandra Nováková
Hrajú: Jakub Prachař, Hynek Čermák, Ondřej Pavelka,
Jitka Čvančarová, Sandra Nováková, Lucie Polišenská

Odporúčaná prístupnosť: 12 rokov Vstup: voľný

Príspevok neprešiel jazykovou korektúrou.

Na besede s jadrovým fyzikom a vedeckým pracovníkom

V Mestskej knižnici Nová Baňa sa 10.3.2023 uskutočnila beseda s ďalšou z Osobností mesta Nová Baňa, s doc. RNDr. Karolom Holým, CSc. Známy jadrový fyzik a vedecký pracovník priniesol pohľad na tému „Rádioaktívny radón okolo nás a zdravotné rizika.“ Pán docent si zaspomínal aj na svoje študentské časy, kedy ako čitateľ mestskej knižnice objavil knihu Atómová fyzika, ktorej autorom je E. V. Špolskij. Tá ho natoľko zaujala, že sa rozhodol atómovú fyziku študovať.

Aj touto cestou sa nášmu rodákovi chceme poďakovať za to, že prijal naše pozvanie, ako i za obohacujúcu a pútavú besedu.

Pre tých, ktorí sa besedy nemohli zúčastniť, prikladáme prílohu prezentácie besedy.

Nájdete ju na stránke mesta v časti Aktuality mesta Nová Baňa:
<https://www.novabana.sk/aktuality/oznamy/prednaska-s-osobnostou-mesta-nova-bana-doc-rndr-karolom-holym-csc>.

Mesto Nová Baňa a jeho okolie je rodiskom a pôsobiskom mnohých významných osobností spoločenského, kultúrneho a politického života.

Z iniciatívy MUDr. Mariána Boču v spolupráci s mestom vznikol portál OSOBNOSTI NOVEJ BANE, kde sa nachádzajú informácie o nich.

Niektoré z týchto osobností sa tento rok predstavia na pôde mesta v mestskej knižnici.

<https://www.novabana.sk/navstevnik/osobnosti-novej-bane>

Eva Čaklošová, knihovníčka

Osobnosti mesta

V pokračovaní rubriky Osobnosti mesta Nová Baňa predstavujeme ďalšie žijúce osobnosti mesta Nová Baňa.

Boča Marian, MUDr., 1946**Vzdelanie**

- Základná škola a Gymnázium Nová Baňa
- Lekárska fakulta PU Olomouc - MUDr.
- ILF Bratislava - atestácia I. a II. stupňa z gynekológie a pôrodnictva
- školenie audítorov manažerstva kvality ISO 9001

Profesijná dráha a pracovné pôsobenie

- sekundárny lekár Nová Baňa
- zástupca primára gyn. - pôr. odd. Galanta, išlo o novú nemocnicu, budovanie dobrého mena odd. ako aj o jeho vybavenie
- primár gyn. - pôr. odd. Partizánske
- súkromná gyn. ambulancia spolu s jednodňovou chirurgiou v gynekológii
- spoluzakladateľ Slovenskej lekárskej komory na lokálnej úrovni, neskôr jej viceprezident na celoštátnej úrovni
- spoluzakladateľ Asociácie súkromných lekárov SR na celoštátnej úrovni a jej viceprezident
- predseda miestnej organizácie Červeného kríža
- audítor manažerstva kvality ISO 9001, certifikovaná napr. Roosweltova nemocnica B. Bystrica, Iscare Bratislava, Topolčany a pod.

Ocenenia, uznania

- Diploma honorarium Palackého univerzity Olomouc / čestný diplom/
- plaketa Červeného kríža
- WHO is WHO na Slovensku 2005

Iné: iniciátor a spolutvorca portálu „Osobnosti Novej Bane“

Holý Karol, doc., Ing., RNDr., CSc., Nová Baňa, 20.10.1947**Vzdelanie**

Po ukončení štúdia na SVŠ v Novej Bani vyštudoval jadrovú fyziku na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave. Od r. 1971 nepretržite pracuje na Katedre jadrovej fyziky (najprv PF UK, teraz FMFI UK) postupne ako vedecký pracovník, odborný asistent, docent a funkčný profesor. Absolvoval pracovnú stáž na Birminghamskej univerzite v Anglicku a viacero krátkodobých pracovných pobytov v SÚJV Dubna, Rusko.

Profesijná dráha

V rokoch 2002-2004 bol vedúcim Katedry jadrovej fyziky FMFI UK a v rokoch 2004- 2010 bol vedúcim Katedry jadrovej fyziky a biofyziky FMFI UK v Bratislave.

V odbornej činnosti sa venoval vývoju detekčných zariadení a systémov na monitorovanie rádionuklidov a výskumu vzácných jadrových reakcií indukovaných neutrónmi. Od roku 1990 sa zaoberá štúdiom variácií rádionuklidov v prírodných prostrediach. Založil radónovú školu na Slovensku. Spolupodielal sa na riešení viacerých medzinárodných projektov s krajinami V4, IAEA Viedeň, SÚJV Dubna a ďalšími. Je členom NEMO/SuperNEMO medzinárodnej vedeckej kolaborácie pre výskum neutrín. Podieľal sa na príprave projektov: Centra fyziky ťažkých iónov UK v Bratislave (1986-1989), Cyklotronového centra SR (od roku 1994) a Centra excelencie fyziky komplexných systémov na FMFI UK (od roku 2009). Jeho vedecké výsledky boli publikované vo viac ako 440 vedeckých článkoch a odborných štúdiách, ktoré boli citované vo viac ako 400 zahraničných publikáciách registrovaných v citačných indexoch.

V pedagogickej oblasti prednáša hlavne pre študijné programy: jadrová a subjadrová fyzika a obnoviteľné zdroje energie a environmentálna fyzika. Bol vedúcim viac ako 40 diplomových, resp. bakalárskych prác. Pod jeho vedením obhájilo dizertačné práce 8 doktorandov. Je spoluautorom dvoch vysokoškolských učebníc.

Bol garantom magisterského študijného programu jadrová a subjadrová fyzika (2002-2008), bakalárskeho študijného programu obnoviteľné zdroje energie a environmentálna fyzika a spolugarantom doktorandského študijného programu environmentálna fyzika, kde bol tiež predsedom odborovej komisie. Bol predsedom komisií pre štátne záverečné skúšky, rigorózne skúšky a obhajoby dizertačných prác z viacerých odborov fyziky.

Ocenenia, uznania

- Zlatá medaila Fakulty matematiky, fyziky

- a informatiky UK v Bratislave,
- Striborná medaila Univerzity Komenského v Bratislave,
- Pamätná medaila Univerzity Komenského v Bratislave,
- Čestný člen Slovenskej fyzikálnej spoločnosti,
- Čestné uznanie Slovenskej nukleárnej spoločnosti,
- Medaila k 125 rokov metrickej konvencie
- a ďalšie.

Iné: Päť rokov bol členom výboru Slovenskej fyzikálnej spoločnosti a od roku 2004 je členom rozšíreného výboru Slovenskej nukleárnej spoločnosti.

Kolečani Lenčová Ivica, doc., PhDr., PhD., Nová Baňa, 6. 2. 1954**Vzdelanie**

- 1960 - 1969 ZŠ v Novej Bani
- 1969 - 1973 Gymnázium v Novej Bani
- vysokoškolské vzdelanie a ďalší akademický rast:
- 1973 – 1978 FiF UK v Bratislave, odbor: učiteľstvo pre školy II. cyklu, aprobácia: nemecký jazyk – ruský jazyk
- 1982 FiF UK v Bratislave: štátna rigorózna skúška z teórie vyučovania nemeckého jazyka a literatúry, (PhDr.)
- 2004 FiF UK v Bratislave: doktorská dizertačná práca Integrovanie literárnych textov do vyučovania nemeckého jazyka pre začiatníkov na základných školách a osemročných gymnáziách, philosophiae doctor (PhD.)
- 2009 Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta: habilitačná práca v odbore pedagogika - Literárny artefakt vo výučbe cudzích jazykov, (doc.)

Profesijná dráha a pracovné pôsobenie

- 1978 – 1997: Gymnázium Nová Baňa, vyučujúca nemeckého a ruského jazyka
- 1992 – 1997: externá metódika nemeckého jazyka na Metodicko-pedagogickom centre v Banskej Bystrici
- 1998 – 2014: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Fakulta humanitných vied, Katedra germanistiky, odborná asistentka, docentka
- 2014 – trvá: Univerzita Komenského v Bratislave, Pedagogická fakulta, Ústav filologických štúdií, Katedra nemeckého jazyka a literatúry, funkčná profesorka

Vo svojej vedeckej a pedagogickej činnosti sa venujem interkultúrne didaktike cudzích jazykov so zameraním na nemecký jazyk: Humanistické a kulturologické nasmerovanie cudzojazyčnej edukácie – estetické učenie (literatúra a výtvarné umenie vo vyučovaní), Visual Literacy a vizuálne médiá (Linguistic Landscapes), alternatívne pedagogické koncepty (celostná pedagogika) a ich uplatnenie vo výučbe, plurilingválny prístup vo vyučovaní nemčiny, inovácie v pregraduálnom a celoživotnom vzdelávaní učiteľov nemeckého jazyka. Aktívne sa zúčastňujem na medzinárodných konferenciách, prednášam doma i v zahraničí (Nemecko, Rakúsko, Taliansko, Švajčiarsko, Mexiko, Francúzsko, Česká republika etc.), som riešiteľkou zahraničných a domácich grantov.

Publikačná činnosť: spolu 118 publikačných jednotiek, z toho 5 monografií, 3 vysokoškolské učebnice, 16 učebníc pre ZŠ a SŠ, vedecké štúdie, metodické listy, odborné články a viac ako 100 recenzií.

Ocenenia, uznania

- 2004: udelenie grantu na vedecko-výskumný pedagogický pobyt v Nemecku – Mainz 2004
- 2008: udelenie grantu na vedecko-výskumný pedagogický pobyt v Nemecku – Mníchov 2008
- 2014, 2016: vyžiadané prednášky: Universidad Nacional Autónoma de México a udelenie grantu SAAIC
- 2018: ďakovný list rektora Univerzity Komenského pri príležitosti osláv Medzinárodného dňa študentstva
- 2000 – 2022: štatút hosťujúcej profesorky, vyžiadané prednášky: Università degli studi di Catania, Facoltà di Lingue e Letterature Straniere Ragusa

Ďalšie ocenenia

- členstvo vo vedeckých a redakčných radách zahraničných a domácich časopisov, odborných radách a komisiách

Pacalaj Milan, Ing., Malá Lehota, 18.4.1946**Vzdelanie**

- ZDŠ Malá Lehota
- SVŠ Nová Baňa
- nadstavba pri ČSD - SVD Bratislava
- VSE Bratislava, Fakulta ekonomiky a riadenia výrobných odvetví
- VSE, UK - Právnická fakulta a MF SR - Postgraduálne štúdium - Financie a finančné právo

Profesijná dráha a pracovné pôsobenie

- 1965 - 1969 ČSD - železničná stanica Nová Baňa a Žiar nad Hronom, výpravca vlakov
- 1970 - 1975 SZTS Nová Baňa, vedúci železničnej dopravy, správca žel. vlečky v závode SZTS
- 1975 - 1979 SZTS Nová Baňa, predseda ZV ROH
- 1975 - 1980 rovnako predseda TJ a FO Slovan Nová Baňa
- 1980 - 1981 Okresná odborová rada Žiar nad Hronom, vedúci organizačno - ekonomického oddelenia
- 1982 - 1991 ONV Žiar nad Hronom, podpredseda VĽK
- 1983 - 1990 predseda ZV ROH pri ONV Žiar nad Hronom
- 1991 - 1995 Obvodný úrad Žarnovica, zástupca prednostu úradu a vedúci právneho oddelenia
- 1996 - 1999 Okresný úrad Žarnovica, pracovisko
- Nová Baňa, vedúci úseku katastra nehnuteľností (spoločný odbor poľnohospodárstva, veterinárnej správy a katastra nehnuteľností)
- 2000 - 2004 Ministerstvo financií SR Bratislava, odbor finančnej kontroly, štátny radca (odd. cenovej kontroly)
- 2005 - 2008 Ministerstvo dopravy SR, odbor kontroly, štátny radca (odd. kontroly EU fondov)
- 2000 - 2005 predseda Ústrednej kontrolnej komisie Sociálno-demokratickej strany Slovenska
- od r. 2009 dôchodca

Ocenenia, uznania

- 1985 - Čestný odznak VLÁDY ČSSR A ÚRO
- 1989 - Čestný strieborný odznak ROH
- (udelené ÚRO)
- 2005 - Diplom pri príležitosti 100. výročia založenia Slovenskej sociálno-demokratickej strany za významnú prácu v prospech sociálnej demokracie na Slovensku
- 2012 - Pamätný diplom pri 100. výročí futbalu v Novej Bani za vykonanú funkcionársku činnosť a jej prínos pre rozvoj futbalu v Novej Bani
- (udelené primátorom mesta a predsedom klubu)

Lauková Oľga, PhDr., PhD., Nová Baňa, 17.11.1950**Vzdelanie**

- Filozofická fakulta UK Bratislava
- Pedagogická fakulta UMB Banská Bystrica
- **Profesijná dráha a pracovné pôsobenie**
- vedúca odboru kultúry ONV Martin
- vedúca odboru kultúry SKNV Banská Bystrica
- nám. riaditeľa SAŽP MŽP
- riaditeľka, Štátna vedecká knižnica Banská Bystrica
- koordinátor, MK SR
- asistentka, FF UMB, Katedra európskych kultúrnych štúdií
- Inštitút A. S. Puškina v Moskve
- Goetheho inštitút v Mnichove
- členka Slovenského výboru UNICEF, Klubu filozofiek pri UNESCO, Vedeckej rady pri Akadémii umení v B. Bystrici, Vedeckej rady pri FF UMB v B. Bystrici
- autorka a riešiteľka domácich a zahraničných projektov z oblasti ochrany životného prostredia
- zakladateľka medzinárodného festivalu ENVIROFILM a detskej výtvarnej súťaže ZELENÝ SVET a BIENÁLE FANTÁZIE
- autorka viacerých publikácií, v roku 2022 zostavila malé publikácie 200 rokov Baníckej kaplnky sv. Anny v Novej Bani a 300 rokov Potterovho stroja v Novej Bani

Ocenenia, uznania

- Cena primátora Banskej Bystrice
- Cena ministra kultúry Bulharskej ľud. republiky
- Slovenka roka 2013 - nominantka

Iné: Who is Who of european Women, Ženeva 2015, heslo v knihe

prim. MUDr. Marian Boča

MESTO NOVÁ BAŇA

Námestie slobody 1, 968 01 Nová Baňa

podľa § 9a, ods. 9 zákona SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a podľa § 281 až § 288 Obchodného zákonníka vyhlasuje obchodnú verejnú súťaž o najvhodnejší návrh na nájom nebytových priestorov určených najmä na kancelárske účely alebo poskytovanie služieb

A. PREDMET SÚŤAŽE

1. Predmetom súťaže je uzatvorenie nájomnej zmluvy na nájom nebytových priestorov v budove súp. č. 36, na ulici Bernolákovej č. 11 v Novej Bani, 1. poschodie. Nehnuteľnosť je vo vlastníctve mesta Nová Baňa, zapísaná Okresným úradom Zarnovica, katastrálnym odborom na LV č. 3853. Predmet nájomu konkrétne: Aktuálna ponuka na nájom voľných nebytových priestorov na ulici Bernolákovej 11 v Novej Bani:

Nebytový priestor číslo	Rozloha	Minimálna cena	Umiestnenie
1	14,50 m ²	40,-eur/m ² /rok	1.poschodie
2	32,90 m ²	40,-eur/m ² /rok	1.poschodie
3	21,70 m ²	40,-eur/m ² /rok	1.poschodie

Doba nájmu: neurčitá s trojmesačnou výpovednou lehotou.

2. Minimálna výška nájomného za prenájom nebytového priestoru je stanovená v tabuľke a je uvedená bez služieb spojených s nájomom nehnuteľnosti. Služby spojené s užívaním nebytového priestoru (energie – teplo, elektrická energia, voda) sú účtované osobitne a hradí ich nájomca.

B. PODMIENKY SÚŤAŽE

1. Uzatvorenie nájomnej zmluvy sa uskutoční formou elektronickej aukcie, prostredníctvom aukčného systému.

2. Záujemca predloží vo svojom návrhu nájomnej zmluvy:

• označenie účastníka súťaže

– pri fyzickej osobe: meno, priezvisko, rodné priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, miesto trvalého pobytu, č. účtu;

– pri právnickej osobe a fyzickej osobe podnikateľovi: obchodné meno, sídlo alebo miesto podnikania, právna forma, identifikačné číslo, DIČ alebo IČ DPH, označenie štatutárneho orgánu s uvedením oprávnenia ku konaniu, č. účtu;

• označenie nebytového priestoru v predloženej návrhu nájomnej zmluvy, o ktorý má záujemca záujem (záujemca môže súčasne predložiť v jednom návrhu ponuku o viaceré nebytové priestory).

• návrh na uzatvorenie nájomnej zmluvy na nájom nebytových priestorov, za ktorý vyhlasovateľ považuje ponúknutú výšku nájomného za nebytové priestory uvedenú v eur/m²/rok, účel nájmu s dátumom a podpisom záujemcu.

• vyhlásenie účastníka súťaže, že súhlasí so všetkými vyhlásenými podmienkami súťaže,

• kontaktné telefón a e-mail.

• písomné čestné vyhlásenie účastníka súťaže, že ku dňu podania návrhu nemá žiadne splatné záväzky voči mestu Nová Baňa a organizáciám, ktoré sú zriadené mestom.

3. Návrh musí byť vyhotovený v slovenskom jazyku a je možné ho meniť, dopĺňať alebo odvolať iba do skončenia lehoty na podávanie návrhov.

4. Lehota na podávanie návrhov: Návrh nájomnej je potrebné doručiť najneskôr do **17.05.2023 – streda, do 12.00 hod.** v zalepenej obálke so spätnou adresou záujemcu na adresu: Mestský úrad, Námestie slobody 1, 968 01 Nová Baňa s označením hesla:

„4.OVS – uzatvorenie nájomnej zmluvy – nebytové priestory Bernolákova 11, - NEOTVÁRAT!“

5. Otváranie a vyhodnotenie návrhov sa uskutoční po skončení lehoty na podávanie návrhov.

6. V prípade predloženia dvoch a viacerých návrhov sa stanoví termín uskutočnenia elektronickej aukcie (za úvodné cenové ponuky budú považované ceny uvedené v návrhoch) a uskutoční sa elektronická aukcia na nájom nebytových priestorov. V prípade predloženia len jedného návrhu sa elektronická aukcia neuskutoční.

7. Kritériom na určenie víťaza súťaže je **NAJVIŠIEHO NÁVRH NA UZATVORENIE NÁJOMNEJ ZMLUVY.**

8. Priebeh súťaže je verejný.

9. Oznámenie vybraného návrhu: Víťazovi súťaže bude výsledok súťaže oznámený bezodkladne po skončení elektronickej aukcie, resp. po vyhodnotení návrhu v prípade predloženia len jedného návrhu. Rovnako vyhlasovateľ bez zbytočného odkladu po ukončení súťaže upovedomí ostatných účastníkov súťaže, ktorí v súťaži neuspeli, že ich návrhy sa odmieta.

10. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo realizovať komunikáciu prevažne elektronicou formou.

11. V prípade, že nebude s úspešným účastníkom súťaže uzatvorená nájomná zmluva z dôvodov na strane účastníka, môže vyhlasovateľ uzavrieť nájomnú zmluvu s účastníkom, ktorý sa vo vyhodnotení obchodnej verejnej súťaže umiestnil ako ďalší v poradí.

12. Vyhlasovateľ je oprávnený rokovať o uzatvorení nájomnej zmluvy aj v prípadoch, ak z akýchkoľvek dôvodov účastník, ktorého ponuka bola najvyššia, neuzavrie nájomnú zmluvu v lehote určenej vyhlasovateľom súťaže.

13. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo odmietnuť uchádzača v prípade, ak tento je, alebo v minulosti bol dlžníkom vyhlasovateľa, resp. organizácie, ktorá je zriadená mestom.

14. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo zmeniť podmienky súťaže alebo súťaž zrušiť podľa (§ 283 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka). Vyhlasovateľ túto skutočnosť oznámi účastníkom súťaže a uverejní ju spôsobom, ktorým vyhlásil podmienky súťaže.

15. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo odmietnuť všetky predložené návrhy podľa (§ 287 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka) a ukončiť obchodnú verejnú súťaž bez výberu súťažného návrhu. Vyhlasovateľ túto skutočnosť oznámi účastníkom súťaže a uverejní ju spôsobom, ktorým vyhlásil podmienky súťaže.

16. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo v prípade zistenia, že súťažný návrh je neúplný, alebo nespĺňa podmienky vyhlasovateľa uvedené v súťažných podkladoch, vyradiť návrh z OVS.

17. Po skončení súťaže vyhotoví vyhlasovateľ zápisnicu z vyhodnotenia súťaže, kde uvedie víťaza súťaže, označenie všetkých záujemcov a ich cenové návrhy.

18. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo neuhradzať náklady, ktoré účastníkom vznikli v spojení s účasťou na súťaži.

C. PODMIENKY SÚŤAŽE

1. Víťaz súťaže sa zaväzuje spolupracovať s vyhlasovateľom na realizácii nájomnej zmluvy a jej podpise.

2. Označenie vyhlasovateľa ako prenajímateľa je nasledovné:

Mesto Nová Baňa, zastúpené Mgr. MVDr. Branislavom Jačudom, PhD., MBA, primátorom mesta
sídlo: Námestie slobody 1, 968 01 Nová Baňa
ICO: 00 320 897 DIČ: 2021111455

Bankové spojenie: Všeobecná úverová banka, a.s. Číslo účtu: 14429422/0200
IBAN: SK19 0200 0000 0000 1442 9422 BIC: SUBASKBX

3. Ďalšie podstatné podmienky zmluvy:

(a) splatnosť nájomného (v štvrtročných splátkach, štvrtročne dopredu) a spôsob jeho platenia (prevodom na účet, resp. v hotovosti do pokladne MsÚ),

(b) podmienky refakturácie energie – voda, elektrická energia – fakturácia od prenajímateľa na základe vystavených faktúr od dodávateľa energií,

(c) úspešný uchádzač súťaže je povinný uzatvoriť zmluvu o spôsobe úhrady za spotrebu tepla – dodávky tepla s Mestským bytovým podnikom Nová Baňa, s.r.o. so sídlom Bernolákova 11, Nová Baňa.

D. ĎALŠIE INFORMÁCIE

Záujemcovia majú možnosť obrátiť sa ohľadom podmienok súťaže a obliadky priestoru na kontaktnú osobu: Lydia Adamcová, samostatná odborná referentka, MsÚ Nová Baňa, Námestie slobody č. 1, 968 01 Nová Baňa, Oddelenie výstavby a investícií, stavebného úradu, životného prostredia a správy majetku č. dverí 23 na 1. posch., e-mail: adamcova@novabana.sk, príj. na telefónnom čísle: 045/67 82 822.

OVS je zverejnená na úradnej tabuli a internetovej stránke mesta Nová Baňa www.novabana.sk.

V Novej Bani dňa 27.marca 2023

Mgr. MVDr. Branislav Jačud, PhD., MBA
primátor mesta

pokračovanie zo str. 1 Šibi ryby, masné ryby

V nedeľu na obed od Kultúrneho domu na Štáloch na starom voze vyberú sa mladenci oblečení v krojoch polievať dievčatá na Štáloch a v Novej Bani. So spevom, v doprovode harmoniky bubna, saxofónu, za hukotu traktora a s dlhým korbáčom na masle. Richtár mladencom ešte skontroluje vedrá, či nemajú prázdne dna, a usadiac sa na voze odchádzajú za mladými slobodnými dievčatami a tešia sa na ich výskot a prosby, že už stačilo. Polievajú hlavne tí mladší chlapi, starší sa venujú spevu alebo „betárke“, ktorá sa veľkade ukrýva, aby ju chlapi hneď nenašli. Dievky sa preoblekajú v záhrade raz za strašiaka, za babku, čo sa v kuchyni modlí, alebo sú preoblečené v chlapčenskom kroji, alebo zapletú sa medzi hľadajúcich chlapcov. Na korbáč im pribudne farebná stužka a malý „gambáčik“, vytancujú mamu a dievky dookola a pokračujú za spevu ďalej.

Takto až do večera polievajú a skončia v Kultúrnom dome na Štáloch, kde je tanečná zábava, na ktorú sa mladí od Fašiangov tešili. Dievky nezostanú v hanbe a na druhý deň na voze ich vedie richtárka. Dievky šibú chlapcov, kto si ako zaslúži. Betári, sukníčkari alebo takí, čo predchádzajúci deň veľmi polievali, sa majú na pozore. Dievky občasne otočia korbáče a bijú hrubým koncom. Aj chlapi sa radi preoblekajú za hrbatého dedka s paličkou, sú na streche ako komínar, alebo sa ukrývajú.

Svoju tradíciu ešte dnes majú rodinné polievačky a šibačky, ktoré sú spojené s hrčekom vody, voňavkou a korbáčikom. Odmenu býva maľované vajčko, „euríčko“ či čokoládový zajačik ako symbol Veľkej noci.

PhDr. Oľga Lauková, PhD., foto: archív Petra Kopernického

Žijú medzi nami...

Ako zo sveta rozprávok

Dekoratívne dôvody a ochranná symbolika z minulosti priviedli MVDr. Mariána Jauscha k trpezlivému skúšaní krehkého materiálu, akým je vaječná škrupina, ktorá sa v jeho rukách mení na úžasné umelecké dielo. V tvorbe ho inšpirovalo obdobie secesie s krásnymi rastlinnými vzormi, ktoré sa dá v jemnom bielom prevedení použiť i do moderného interiéru.

Svojou pôvodnou profesiou zverolekár ani sám nepredpokladal, že umenie sa stane jeho záľubou, a osud chcel, že jeho ruky začali vytvárať vyšivky a neskôr kraslice.

Dnes je pán M. Jausch lektorom Ústredia ľudovej umeleckej výroby, pre ktoré je dodávateľom výrobkov. V tomto roku dostal pozvanie na Dni majstrov umeleckej výroby ULUV. Techniku vitráže má patentovanú na Úrade priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky. Vydal aj metodickú príručku Kraslice pre kreatívnych.

V tomto roku je to už 5 rokov, čo pôsobí pán Jausch ako lektor v Dennom centre seniorov Lipa v Novej Bani. Spoločne s účastníkmi vytvorili desiatky až stovky kreatívnych umeleckých diel, ktoré vystavovali v Pohronskom múzeu v Novej Bani.

Od Austrálie po Kanadu vlastnia zberatelia jeho kraslice, šperkovnice, albumy s použitými technikami perforovania, reliéfného voskovania, s dekupážou, štýlom faberge, richelieu a vlastným patentom vitráže. Vysoko si cení, že jeho kraslice, a nebolo ich málo, boli zaradené do charitatívnej aktivity Deti Dunaja v Paríži. Z výťažkov boli podporovaní slovenskí študenti vo Francúzsku. Stále objednávky zasiela aj do Švajčiarska.

MVDr. M. Jausch sa zúčastnil desiatok individuálnych a ko-ektívnych výstav doma a v zahraničí, naposledy bol v poľskom Lubline na Jagelonských trhoch, kde s hrdosťou pod meno autora bolo napísané jeho rodisko a celoživotné pôsobisko - Nová Baňa.

Oľga Lauková

foto: Mgr. Katarína Rumanková

Ked' Viničky spievajú...

V Novej Bani ľudová pieseň, zvyky, tradície našli pred 25 rokmi svoje miesto v novovznikajúcej folklórnej skupine Viničky, ktorá doteraz naspievala viac ako 240 piesní a niekoľko desiatok scénických zobrazení života našich predkov. V súčasnosti šesťčlennú folklórnu skupinu vedie Cilka Tencerová, zariadená širiteľka ľudových tradícií. Jozef Suchý, majster heligonkár, sprevádza Viničky od ich vzniku. Spoločne prezentujú starodávne piesne z nášho regiónu o živote, o práci na vidieku, o baníctve, o láske... Vystupujú pri rôznych príležitostiach nielen v našom meste, ale aj za hranicami novobanského chotára, celého Tekova až po Zitný ostrov.

Folklórnu skupinu založila 2. apríla 1988 Eva Polcová Hrnčiárová v spolupráci s Annou Kmetkovou z Pohronskeho osvetového strediska v Žiari nad Hronom. Skupinu tvorilo 9 členiek, ktoré bývali pod Viničným vrchom a ľahko sa dohodli na názve folklórnej skupiny.

Viničky mali v júli krst ohňom v Detve na Podpolianskych slávnostiach, ktoré boli venované 100. výročiu narodenia Štefana Wolfa Kráľovského, ktorý zostavil Národný spevník I. a II. diel. Šli sa kroje, vyšivali čepce a nadvicovali piesne. Dnes má skupina troje kroje, banícky, na všedný deň a kraj sviatočný, v ktorých spievajú Cilka Tencerová, Milka Tencerová, Filka Noveková, Vierka Budinská, Marka Polcová a Anka Simuneková.

Hymnou folklórnej skupiny je pieseň V Novej Bani kvitne ružička. Viničky každoročne donášajú betlehemské svetlo na svätú omšu do farského kostola, ktoré preberajú na železničnej stanici od skautov z rýchlika. Veľkým úspechom bolo, že v roku 2014 nahrali cédečko s názvom Spieva vám Vinička. Reprezentovali Novú Baňu na Dni kroja v Banskej Bystrici v roku 2019 a na regionálnej prehliadke v Bzenici - Spievam, spievaš, spievame získali Zlaté pásmo. Ked' Viničky spievajú, stane sa malý zázrak, počujete krásne zladené hlasy speváčok a na chvíľu sa zastaví čas a roky. Staré ľudové piesne vás vrátia o pár desiatok či stoviek rokov dozadu. Preletíte Pohroním od Biľhy cez Kemendin až po Viesku. Dozviete sa, o čom sa radili radní páni, koho pretriasali štáľanské klebetnice alebo „tá moja svokruša.“ Piesňami sprítomňujú najrozličnejšie príbehy lásky, ktorá má neskutočne veľa podôb. V scénických vyjadreniach zvykov vyjadrujú volakedajšiu prácu na gazdovstvách, ako sú oranie, mlátenie obilia, varenie sľivkového lekváru, mútenie masla, tlačenie kapusty, hrabanie sena, cesta na jarmok, ale i svadba, krst, Fašiangy či Veľká noc. Filka Noveková doplnila, že už ako deti spievali si pri pasení kráv, pri detských hrách, na páračkách, rady počúvali koscov, pocestných drotárov a spev rodičov.

Sú to piesne a zvyky našich starých a prastarých rodičov, ktoré sa ozývali Novou Baňou, jej chotárom – „štálami“, aby rozveselili, aby zahnali žiaľ, aby si krátili chvíle pri namáhavej práci. Viničky svojím krásnym spevom rozdávali nám všetkým radosť a dobrú náladu a týmto spôsobom odovzdávajú ľudové dedičstvo nám a nasledujúcim generáciám. Milé speváčky, drahé Viničky, vám patrí srdečné DAKUJEME.

Vyznanie vedúcej FS k výročiu Viničky

Pani Cilka, čo pre vás znamená čas strávený s ľudovou piesňou a zvykmi z novobanského regiónu?

Spomienky na mladosť, kedysi sa často spievalo hlavne v nedeľu poobede a z mnohých strán sa ozývala harmonika a spev mládencov.

Pomáha vám múdrosť ľudových piesní prekonávať ťažkosti, problémy a radosť vo svojom živote?

V ľudovej piesni je mnoho múdrosti aj poučenia, človek nemusí tie svoje ťažkosti brať až tak vážne, že sa môže spoliehať na Božiu pomoc a tým získať pokoj v duši a odvahu prekonávať ďalšie problémy.

Máte pocit, že Viničkám, ale aj vám nebude chýbať potlesk a radosť zo spevu ľudových piesní, cez ktorý ste vyjadrovali svoju lásku k životu?

Bude chýbať, nie tak potlesk divákov, ktorý je dôležitý, ale stretávanie sa spolu každú stredu, to bol balzam na dušu, vtedy každá odložila svoje starosti a bolesti, ostala len radosť zo spievania.

Čo bolo pre vás láskou a naplnením záujmu o kultúrne dedičstvo našich predkov?

Boli to poďakovania a ocenenia v súťažiach. Pre Viničku najcennejšie však boli povzbudivé slová od divákov a úprimné poďakovania za náš spev a scénky z volakedajších zvykov pri práci alebo pri slávnostných príležitostiach, krsty, životné jubileá, svadby, kedy sa susedia aj rodina schádzali, navzájom si pomáhali a radovali sa spolu.

Oľga Lauková, foto: archív FS Vinička

Vidiecka žena roka – líderka roka 2022

Vidiecky parlament na Slovensku vznikol v roku 2000 a jeho poslaním je presadzovať zvyšovanie kvality života na vidieku, podporovať vidiecke iniciatívy pri riadení vidieckeho rozvoja.

Vidiecky parlament na Slovensku – VIPA SK spoločne so svojimi partnermi aj v roku 2022 vyhlásil 21. ročník súťaže Vidiecka žena roka – LÍDERKA roka 2022 v rámci osláv Svetového dňa vidieckych žien. Svetový deň vidieckych žien bol vyhlásený v roku 1995 na pekinskej konferencii venovanej problematike žien. Tento deň sa oslavuje pod záštitou OSN a je príležitosťou na uznanie práve vidieckych žien. Na Slovensku VIPA SK organizuje od roku 2002 v tento deň konferenciu pre ženy a vyhlasuje výsledky súťaže Vidiecka žena roka – LÍDERKA 2022. Do súťaže mohli byť nominované ženy, ktoré svoj voľný čas venujú aktivitám v rôznych oblastiach verejného života.

Rada seniorov na svojom septembrovom zasadnutí nominovala štyri výnimočné a šikovné ženy z mesta Nová Baňa do tejto súťaže. Súťaž bola vyhlásená v štyroch kategóriách.

V kategórii aktivistka nominovali **Máriu Hudecovú**, v kategórii politička – **Mgr. Ľudmilu Rajnohovou**, v kategórii podnikateľka – **Ing. Eriku Nogovú** a v kategórii remeselníčka – **Annu Suchú**.

Z uvedených nominácií boli úspešnými víťazkami vo svojej kategórii dve kandidátky, a to Mária Hudecová a Anna Suchá.

Líderka roka – aktivistka – Mária Hudecová je aktívna ako:

- predsedníčka Jednoty dôchodcov na Slovensku v základnej organizácii Nová Baňa od roku 2015, predsedníčka Rady seniorov mesta Nová Baňa, od roku 2017 členka výboru Okresnej organizácie Jednoty dôchodcov na Slovensku.

Ako predsedníčka ZO JDS v Novej Bani organizuje rôzne výlety spojené s kultúrnymi podujatiami, rôzne vlakové potulky (napr. Bratislava, Košice, Mukačevo a iné). Zúčastňuje sa takmer na všetkých akciách poriadaných ZO JDS, OO JDS, ale aj ZO JDS v okrese Žarnovica.

V rámci ZO JDS pripravuje a zabezpečuje aj činnosti súvisiace s plánom ZO

JDS, OO JDS alebo KO JDS.

Iba v roku 2022 sa konala v spolupráci s mestom Nová Baňa vydarená akcia „Turisticko-zážitkové stretnutie seniorov“ v krásnom prostredí Novej Bane – Zvoníčka. V septembri 2022 pripravila podmienky na stretnutie sa speváckych súborov seniorov pri základných organizáciách JDS z okresov Detva, Žiar nad Hronom a Žarnovica.

Pani Hudecová pri svojich aktivitách pracuje s plným elánom, s radosťou a najmä bez finančnej odmeny.

42 odpracovaných rokov sa venovala práci s ľuďmi. Obzvlášť hrdá je na prácu v detskom domove, kde pod jej vedením sa 100% chovancov z jej skupiny uplatnilo na trhu práce. Keďže miluje svoje vnúčatá a deti, urobila by pre ne všetko na svete.

Jednoducho povedané, pani Hudecová je žena činu.

Líderka roka – remeselníčka – Anna Suchá je majsterka ľudovej umeleckej výroby. Venuje sa málo atraktívnemu umeleckému remeslu, ktoré vo veľkej miere reprezentujú muži – šije kožušky, kožuchy.

Vyučila sa v odbornej škole v Dobšinej za kožušníčku, neskôr si urobila aj odevnú školu. Aktívne začala šiť kožuchy a kožušky od roku 1980. Zamestnala sa v kožušníctve u Vojtecha Dítteho v Novej Bani, ale cieľenými návštevami sa veľa naučila aj od kožušníka z Detvy, Mikuláša Šufliarskeho. Robí presne podľa originálu. Nemá problém sama vymyslieť a nakresliť ornamenty, ale aj tak je verná originálom, na čo je veľmi hrdá, aj keď to nie je vždy ľahké dostať sa k nim.

Aby po nej zostala pamiatka, chce vo svojom dome na Štáloch sprístupniť malú expozíciu kožuchov a kožuškov, ale aj iných zaujímavých výrobkov, ktoré získala výmenou za kožušky – napr. klobúky, tašky, kroje, šatky, šavolky a iné.

Spolupracuje s ŤLUV-om. Získala rôzne ocenenia a pozývaná je na rôzne podujatia, nie iba na Slovensku, ale aj v zahraničí.

Za rok 2020 získala ocenenie Majster ľudovej umeleckej výroby, a to za tradičnú kožušnícku výrobu zameranú na produkciu kožuchov (s rukávami) a kožuštekov (bez rukávov) ako súčasť tradičného odevu, za dodržiavanie tradičnej výrobnéj techniky a dôsledné rešpektovanie regionálnych výzdobných štýlov.

Získala rôzne ocenenia a certifikáty, napr. „Certifikát“ na používanie značky „Regionálny produkt Pohronie.“ ocenenie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a Ústredie ľudovej umeleckej výroby jej udelilo čestný titul – „majsterka ľudovej umeleckej výroby za tvorbu a výrobu v odbore kožušníctvo.“

Takúto cenu obdržala aj od Ministerstva kultúry Maďarskej republiky. Je držiteľkou rôznych ocenení a diplomov.

Všetkým nominovaným líderkám ešte raz srdečne gratulujeme a sme hrdí na to, že v našom malebnom meste žijú také šikovné a inšpiratívne ženy.

Eliška Vallová, agenda sociálnych vecí

Materská škola Nábřežná a elokované triedy Štúrova a Kolibská cesta

Materská škola Nábřežná 2, Nová Baňa
a elokované triedy na ul. Štúrovej a Kolibskej ceste
Vás pozývajú na

3. mája /streda/
od 9:30 h. do 11:30 h.
ET Kolibská cesta

4. mája /štvrtok/
od 15:30 h. do 17:30 h.
MŠ Nábřežná

5. mája /piatok/
od 9:30 h. do 11:30 h.
ET Kolibská cesta

V priebehu – otvorených dverí – si zákonní zástupcovia a deti budú môcť prezrieť priestory MŠ a ET, rodičia si môžu prevziať žiadosti o prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie a informovať sa o organizácii života detí.

ZÁPIS DETÍ DO MATERSKEJ ŠKOLY ŠKOLSKÝ ROK 2023/2024

Oznamujem Vám, že zápis detí do MŠ Nábřežná a Elokovaných tried Štúrova a Kolibská cesta bude v dňoch:

3. mája až 5. mája / streda až piatok/
v čase od 7:00 h. – 13:00 h.
a v dňoch:
9. mája a 10. mája / utorok, streda/
v čase od 10:00 h. do 17:00 h.

Zákonný zástupca môže podať žiadosť:

- Osobne - v hore uvedených dňoch,
- poštou, na adresu: **Materská škola Nábřežná 2, 968 01 Nová Baňa,**
- e-mailom, naskenovaním tlačiva a zaslaním na **msustup@nbsiet.sk,**
- podľa § 59 ods. 6 školského zákona môže zákonný zástupca materskej školy doručiť žiadosť aj prostredníctvom **elektronického podania do elektronickej schránky materskej školy**
- **uhodiť do poštovej schránky materskej školy a elokovaných tried.** Písomná žiadosť musí byť riadne vyplnená, podpísaná obidvoma zákonnými zástupcami, potvrdená všeobecným lekárom pre deti a dorast s uyznačením údajov o očkovaní.
- Tlačivo – žiadosť o prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie: si zákonní zástupcovia, môžu prevziať na jednotlivých pracoviskách v hore uvedených dňoch a čase, alebo stiahnuť na internetovej stránke **www.msouvabana.sk** v časti dokumenty

Príspevok neprešiel jazykovou korektúrou.

Príspevok neprešiel jazykovou korektúrou.

Mesiac knihy v materskej škole

Marec ako MESIAC KNIHY si pripomínáme každoročne aj v našej Materskej škole na ulici Nábřežná 2 v Novej Bani. Niektoré triedy sa rozhodli navštíviť mestskú knižnicu a zoznámiť sa s jej priestormi alebo si ich opäť pripomenúť. Pani zamestnankyne nás milo privítali a uviedli do jej priestorov. Povedali nám množstvo informácií o knihách a o tom, aké rôzne žánre tu môžeme nájsť. Pripomenuli nám, že požičiavanie kníh má svoje pravidlá, ako sa knihy čítajú a zároveň deti pozvali na návštevu knižnice so svojimi rodičmi. Ako prekvapenie nás čakalo čítanie poučného príbehu pre deti s milou pani Krauseovou, ktorá prijala pozvanie do knižnice, aby deťom spríjemnila chvíle v nej.

Mesiac knihy priniesol deťom v rámci výchovno – vzdelávacej činnosti v materskej škole veľa možností. Rôznymi aktivitami získavali blízky vzťah ku knihám aj tak, že si vytvorili vlastnú knižnicu z obľúbených kníh zo svojej domácej knižnice. Každý deň netrpezlivo čakali, koho rozprávkovú knižku pani učiteľka otvorí a prečíta. V rámci každodenných aktivít sa deti dozvedeli, ako kniha vzniká a tiež pravidlá zaobchádzania s knihou. Okrem čítania rôznych kníh deti vypočuté príbehy vo svojich predstavách preniesli do maľovania i kreslenia rozprávok, dramatizovali ich, hrali bábkové divadlo a taktiež si vytvárali svoju knihu s obľúbeným príbehom. Dňa 22.3. 2023 navštívili Rozprávkové javisko na regionálnej súťažnej prehliadke neprofesionálnych divadiel Melekova divadelná Nová Baňa.

Deti majú veľmi blízky vzťah ku knihám a rady sa myslia i konaním prenášajú do sveta rozprávok. Preto v nich aj naďalej budeme rozvíjať vzťah ku knihám.

Mgr. Daniela Rajnohová, foto: kolektív MŠ

Lyžiarsky výcvik detí z materskej školy

Sme vďační, že sa nám opäť po dlhšom čase podarilo zorganizovať lyžiarsky výcvik určený pre deti predškolského veku.

Pohybová výchova v predškolskom období tvorí základ zdravého, všestranného rozvoja osobnosti dieťaťa.

Mala by byť jedným z prostriedkov, ktorý zabezpečuje svojim špecifickým zameraním pôsobenie na dieťa a zdokonaľuje ho po stránke fyziologickej, motorickej, koordináčnej, kognitívnej, emocionálnej, psychologickej

a sociálnej, čím prispieva k upevňovaniu zdravia, k zvyšovaniu telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti.

Cieľom lyžiarskeho kurzu bolo získať základné zručnosti v lyžovaní, absolvovať kolektívnu výučbu lyžovania pod vedením profesionálnych inštruktorov.

Kurz sa konal v lyžiarskom stredisku SKI centrum DROZDOVO. Väčšina z našich predškolákov sa najskôr učila pohybovať v lyžiarkach, oboznámili sa s tým, ako sa lyže správne nosia a následne zapínajú. Prostredníctvom hry zvládli základné lyžiarske zručnosti - ovládať smer a rýchlosť jazdy. Veľká radosť nastala, keď začali postupne používať vlek.

Posledný deň kurzu sa konali preteky. Všetky zúčastnené deti dokázali prejsť prekážkovou dráhou, a tým zažiť svoj prvý úspech na lyžiach, čím slávnostne ukončili lyžiarsky výcvik.

Na záver hlavný inštruktor Mgr. Martin Štrba za srdečného potlesku všetkých zúčastnených odovzdal každému dieťaťu medailu a diplom.

Ďakujeme inštruktorom za ich trpezlivosť, pedagogickým i nepedagogickým zamestnancom MŠ za pomoc pri organizácii a v neposlednom rade rodičom za dôveru a spoluprácu počas lyžiarskeho kurzu.

Športu zdar!!! Tešíme sa na stretnutia opäť niekedy na svahu.

Mgr. Júlia Laktišová, foto: Debora Laktišová

Výtvarná súťaž Vesmír očami detí

Dňa 23.03.2023 sa v priestoroch Krajskej hviezdárne a planetária Maximiliána Hella v Žiari nad Hronom konalo slávnostné vyhodnotenie okresnej výtvarnej súťaže „VESMÍR OČAMI DETÍ“.

Máme radosť, že medzi ocenenými boli aj tri deti z našej materskej školy.

Z MŠ Nábrežná z triedy A boli cenou poroty ocenené Anna Kiššová a Amália Švolíková pod vedením pani učiteľky Evy Budinskej a z MŠ e.t. Kolibská cesta bol ocenený Matúš Tužinský pod vedením Mgr. Júlie Laktišovej.

Oceneným deťom, ktoré postupujú ďalej do celoslovenského kola, prajeme veľa šťastia.

Mgr. Júlia Laktišová

Básne z literárnej súťaže

V literárnej súťaži, vyhlásenej ešte v máji 2022 Novobanským baníckym spolkom, sa v kategórii mladších žiakov umiestnil na druhom mieste Adrián Radovan Bátora a na treťom mieste Oliver Považan, obaja zo ZŠ Jána Zemana Nová Baňa. Tu sú ich práce.

za NBS Mgr. Viera Kopernická

Magické výročia

A tam v horách
v Novej Bani
oslava je magická,
dvesto rokov slávi
svätej Anny kaplnka.

Na oltári z kameňa
postavy baníkov,
na výročie v júli
slúžia bohoslužby
pre baníkov.

Na svete nie je veľa
vynálezov technických,
jedným z nich je od
Pottera parný stroj
atmosférický.

Odvodňoval miestne bane
od vôd zo šacht a štôlní,
nech z úpadku
baníctvo vstane,
ťažť v nich zlato umožní.

Oliver Považan, 7. A

Po stopách banickej slávy

Nová Baňa – mesto milé,
Stratila sa banská sláva,
krásne, banské, starobylé.
zostala len Nová Baňa.
Baníctvo tu veru dýcha
Mesto krásne, srdcu milé,
takmer z každúckého krika.
kráľovské a starobylé.

Banský chodník náučný
Novodobi ľudia milí,
baníctvu ťa naučí.
túto slávu oprášili.
Že to bola práca ťažká,
Založili spolok banský,
to je jasné ako facka.
dobrí ľudia novobanskí.

Svedčia o tom
banské štôlnie,
A tak vstala sláva banská,
prejdi lesom, naraziš na ne.
žije v spolku novobanská.
Uvidíš aj banské šachty,
Jej členovia zanietení
nie je v nich pot
novobanskej slachty.
Potterov stroj vyhrabali.

Keď ich zavše
zaplavila voda,
Tak sa táto banská sláva
nepoľavila tu banícka vôľa.
aj naďalej zachováva.
Ako vyhrať s vodou boj?
Ďakujeme, zanietenci,
Pomohol Potterov
ohňový stroj.
sediaci na banskom stolci.

Vodu z bane odčerpali,
zlato ďalej získavali.
Ale šlachta chamtivá,
všetko zlato zbalila.

Adrián Radovan Bátora, 8. A

ZÁPIS DO 1. ROČNÍKA

17. - 18. apríla 2023

od 11.00 hod. do 16.00 hod.

elektronická prihláška spustená
už dnes

- zážitkové vyučovanie,
- učenie prostredníctvom moderných technológií,
- odborné učebne s kvalitným vybavením,
- vynovené priestory školy a jej okolia,
- anglický jazyk - samozrejmosť, ruský a nemecký jazyk od 7. ročníka,
- španielsky jazyk formou krúžku,
- písanie tradičným písmom,
- oceňovanie úspešných žiakov,
- lyžiarsky, plavecký a korčuľarský výcvik,
- 100% kvalifikovanosť pedagógov,
- rozvíjanie talentu a nadania detí prostredníctvom olympiád a súťaží (množstvo 1. miest),
- asistenti, špeciálny pedagóg a školský psychológ,
- uzamykatelná skrinka pre dieťa na osobné veci a vlastné pracovné miesto,
- zápis do 1. ročníka s účasťou logopéda,
- pestrý program v školskom klube detí a prázdninová činnosť,
- centrum voľného času ako súčasť školy,
- možnosť výberu z dvoch jedál z pohodlia domova.

POMÁHAME DEŤOM RASŤ!

RODIČOVSKÁ RADA PRI ZÁKLADNEJ ŠKOLE
JÁNA ZEMANA NOVÁ BAŇA
A ZÁKLADNÁ ŠKOLA JÁNA ZEMANA NOVÁ BAŇA
VÁS SRDEČNE POZYVÁJU NA

MAJÁLES

20. MÁJA
(SOBOTA) 2023

O 18.00 HOD. V ZÁKLADNEJ ŠKOLE
JÁNA ZEMANA NOVÁ BAŇA

30,-€/OSOBA

DJ RASTY - DJ VITTO / TOMBOLA
PRÍPITOK / KÁVA / VEČERA / VÍNO

VSTUPENKY: 0904 539 913, 0915 805 093

Príspevok neprešiel jazykovou korektúrou.

Príspevok neprešiel jazykovou korektúrou.

Prvý jamý mesiac sa v našej škole niesol v duchu stavebnej prerábky. Živnostníci (zamestnanci firmy Unistav NB, s. r. o. a Elektro Kocian, s. r. o.) pracovali s plným nasadením. Bežné výdavky za predchádzajúci rozpočtový rok (v našom prípade v novembri) je možné použiť do 31. marca nasledujúceho kalendárneho roka. Pravidlá sú neúprosne: žiadosť, rozpočet, úprava rozpočtu, obhliadky, prieskum trhu, verejné obstarávanie - výber dodávateľa, výroba okien a dverí, zmluvy..., toto všetko spôsobilo, že sa takáto náročná prerábka realizuje v priebehu školského vyučovania. Naše poďakovanie patrí aj RÚSS v Banskej Bystrici za nenormatívny finančný príspevok na riešenie havarijnej situácie. Mestu Nová Baňa (p. primátorovi, finančnému oddeleniu, finančnej komisii a poslancom) za dofinancovanie. Po skončení jednotlivých etáp práce treba vždy upratať. Do upratovania sa zapojili okrem pani upratovačiek aj učiteľia, ale aj rodičia. Veľké ďakujem patrí aj firme Kärcher v zastúpení pána Jaroslava Hromádku za vyčistenie podláh, aj za sponzorstvo vo forme čistiacich prostriedkov a handričiek.

Popri tejto náročnej situácii prebehlo aj aktualizácia vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov. Program aktualizácie vzdelávania sa zameriaval na realizáciu inklúzie, ktorá nachádza spôsoby, ako žiť s rôznorodosťou a ako z nej čerpať. Poukazyval aj na to, ako vytvárať inkluzívnu klímu v škole a v školskom zariadení. Jeho cieľom bola pomoc pedagogickým a odborným zamestnancom prijať myšlienku inkluzívneho prístupu a schopnosť vyrovnávať sa so záťažovými situáciami, ktoré inklúzia môže so sebou prinášať. Lektor PaedDr. Marian Majzlík, PhD. prednášal dve zásadné témy - inklúziu a zvládanie stresu. Každá zmena a nové opatrenia totiž môžu so sebou prinášať zvýšené riziko stresu, ktoré môže negatívne ovplyvniť činnosť pedagogických a odborných zamestnancov. Vzdelávanie, ktoré bolo realizované prostredníctvom vzdelávacej inštitúcie ProSchool, s. r. o., sa dotklo aj nemenej dôležitých tém, ako duševné zdravie, vývoj nových trendov, nenásilnej komunikácie a spôsob podpornej komunikácie smerom k rodičom.

Samozrejme, usilovne pracovali a reprezentovali našu školu aj naši žiaci. Stolnotenistový turnaj v Kalinove bol viac na získavanie skúseností. Ďakujeme chlapcom - Martinovi Svetkoví (7. A), Martinovi Žemberymu (7. A) a Félixovi Kováčovi (9. A), ktorí našu školu reprezentovali na krajskej stolnotenisej súťaži v Kalinove. Hoci sa nám nepodarilo vybojovať žiadnu z medailí, získali sme bohaté skúsenosti a vieme, v čom sa musíme zlepšiť. Pevne veríme, že do budúceho turnaja zlepšíme naše slabiny a budúci rok sa umiestnime na stupňoch víťazov.

Deti v našom krúžku Globe, mladí reportéri, skúmajú rôzne prírodné zaujímavosti, píšú články, pozorujú počasie, odoberajú vzorky vody, zaujíma ich zloženie kozmetických prípravkov aj pôvod potravín. Skrátka, nie je im ľahostajné životné prostredie a rozhodli sa pre to niečo urobiť a svoje pozorovania pravidelne prezentujú na slovenských aj medzinárodných konferenciách.

So šikovnými druhákmi sme sa zapojili do súťaže s PANTA RHEI o knižné vybavenie školskej knižnice. Bohužiaľ nás nevylosovali, ale aj darček v podobe knihy Stratil sa cyrko nás tešil. Každý dostal aj PREUKAZ KNIŽNÉHO KAMARÁTA, kde si zapisujeme prečítané knihy. Takže s radosťou pokračujeme v čítaní, možno nabudúce sa na nás usmeje šťastie a získame knihy aj do školskej knižnice.

Sviatok umeleckého slova je výstižné pomenovanie pre prehliadku umeleckého prednesu poézie a prózy, Hviezdoslavov Kubín. Dňa 10. 3. 2023 sa konalo v CVČ Nová Baňa obvodné kolo 69. ročníka tejto súťaže. Naša škola v 1. kategórii (žiaci 2.- 4. tried) získala popredné miesta: POÉZIA: 1. miesto: Katarína Dragoňová - 4.C, 2. miesto: Natália Radochová - 4.B, PRÓZA: 2. miesto: Martin Tužinský - 4.C. Všetci títo žiaci postupujú do regionálneho kola v Žiari nad Hronom, kde nás budú reprezentovať. V 2. kategórii (žiaci 5.- 6. tried) - PRÓZA obsadila Nelly Herczegová - 6. B pekné 3. miesto. Tešíme sa, že máme žiakov, ktorí rozvíjajú svoj talent a venujú svoj čas niečomu peknému a zmysluplnému.

Ďakujeme dievčatám za ochotu a snahu reprezentovať našu školu na okresnom kole vo vybíjanej v Žarnovici. Napriek tomu, že nemali dievčatá, šiestačky a siedmačky, príležitosť sa zohrať, keďže sme mali voľno, dievčatám ušiel postup do užšieho výberu iba o jednu vybitú hráčku. Napriek tomuto všetkému dievčatám nechýbala snaha, húževnatosť a dravosť. Dievčatá túžili po medaile, preto veríme, že o rok sa nám podarí medailu získať.

Žiaci 4. A a 4. C triedy navštívili CENTRUM VZDELÁVANIA, ZÁŽITKOV A ZÁBAVY - ATLANTIS. Žiaci si vyskúšali FYZIKU a iné javy, ktoré sa učili na hodine PRÍRODOVEDY, na množstve interaktívnych expozícií. Napríklad jednoduché stroje - ozubené koleso, kladka, naklonená rovina, magnetizmus, odstredivá sila, tlakové vlny. Vyšantili sa v bublinkovom raji a mnohí získali silný zážitok z virtuálnej reality na 9D - simulátore, kde si mohli zvoliť z rôznych programov, ako napr. vesmír, najrýchlejšia horská dráha, lávová dráha a ďalšie iné. Z interaktívnych programov si deti vybrali tému Technické vynálezy 21. storočia. Boli oboznámení s históriou vynálezov od kolesa až po internet. Mohli si vyskúšať mnohé moderné prístroje na meranie dĺžky, teploty, hlučnosti, svetla a pod. Veľkým zážitkom pre žiakov bola možnosť povozit' sa na hoverboardoch.

Pri príležitosti MESIACA KNIHY sme pre žiakov pripravili MNOŽSTVO AKTIVÍT alebo PROJEKTOV. Ich cieľom je VZBUDIŤ u detí ZÁUJEM o DETSKÚ LITERATÚRU a MOTIVOVAŤ ich k ČÍTANIU. Ideálne je, keď deti VNÍMAJÚ KNIHY ako SVOJICH PRIATEĽOV. Jednou z aktivít v 4.B. bolo DETEKTÍVNE ČÍTANIE, kde pomocou indícií deti zisťovali názov knihy alebo autora, z ktorých potom vytvorili hľadané mená knižných zlodějov. Družstvo dievčat bolo najšikovnejšie, avšak poučné a zábavné to bolo pre všetkých žiakov.

Väčšina našich druhákov číta veľa a rada, preto sme sa vybrali na exkurziu do MESTSKEJ KNIŽNICE, aby sa im ešte viac rozšírili možnosti dostať sa k dobrej knihe. Na úvod si vypočuli rozprávku, potom nasledovala diskusia o nej. Teta knihovníčka im porozprávala, ako knižnica funguje, ako sa požičiavajú knihy a nakoniec si deti mohli v detskom oddelení knihy popozerať, ale aj prečítať. Radosť v očiach len tak žiarila.

Žiaci šiestych ročníkov sa pripravovali na svoj projekt Postavy ožívajú. Po veľmi húževnatej tvorbe charakteristik ľubovoľných literárnych alebo filmových postáv nastal deň, v ktorý ožili rozmanité postavy aj u nás v škole. Takto sa mohli osobne stretnúť so Shrekom, Popoluškou, Pipi, Ježkom Sonicom, Spider-Manom, Harry Potterom, Ronom, Kocúrom v čizmách, Odvážnym bojkom, Hermionou, Hulkom, Bellou zo známeho príbehu Kráska a zvieratá, húskou Fifi, mimozemskou civilizáciou a s mnohými ďalšími. Uživali si ich prítomnosť, napáditosť i kreativitu, ktorou sa žiaci prezentovali. Tvorivej fantázií sa medzi nekládli, a tak si vychutnávali príjemne strávené hodiny slovenského jazyka, pričom si ozrejmlí a rozvíjali rôzne kompetencie. Z hodín odchádzali spokojní i hrdí, pretože niektorí prekonali samých seba a objavili svoje nové silné stránky.

V druhej polovici mesiaca sme odohrali dve súťažné kolá regionálnej florbalovej ligy. Nakoľko školy mali tak ako my lyžiarske kurzy, stretli sme sa až v mesiaci marec. Týchto kôl sa nemohla zúčastniť ZŠ s MŠ Malá Lehota, a preto zápasy odohralo šesť škôl. Postupne, ako ideme od kola ku kolu, KAŽDÁ ŠKOLA SA ZLEPŠUJE, zápasy sú čoraz vyrovnannejšie. Štvrté a piate kolo bolo v našej réžii, kedy MLADÉ PUŠKY VYHRALI VŠETKY ZÁPASY. Zároveň popri našej lige sa pripravujeme na regionálne kolo, ktoré nás čaká tento mesiac. Zápasy boli opäť pod vedením rozhodcu SZFB. Našu školu reprezentovali: Martin Beluský, Samuel Pacalaj, Adam Boroš, Marko Kocian, Ctibor Doubrava, Jakub Noga, Marko Krištof a Jakub Ďurkov.

Dňa 20. a 21. marca sa v Žarnovici konalo okresné kolo obľúbenej matematickej súťaže Pytagoriáda. Pozvánku do okresného kola dostal rekordný počet našich žiakov - úspešných riešiteľov školského kola. Bolo ich spolu 47. Rekordný počet žiakov, ale hlavne ich vedomosti a zručnosti, ich nasadenie a sústredenie sa pretavili do výborných výsledkov a umiestnení v okresnom kole Pytagoriády. Žiaci súťažili podľa ročníkov v šiestich kategóriách, od 3. do 8. ročníka. Rozhodovali správne riešenia úloh a zároveň aj čas, za ktorý súťažiaci úlohy zvládli. A zvládli ich výborne. 1. miesto vo svojej kategórii získali: Timea Chudániková, III. B, Matúš Hybský, IV. B, Tim Kopernický, VI. A; 2. miesto vo svojej kategórii získali: Šimon Katreniak, VI. B, Martin Dojčán, VI. A (súťažil medzi siedmakmi), Jakub Šutka, VI. A (súťažil medzi ôsmakmi) a 3. miesto vo svojej kategórii získal Jakub Valkovič, 4. A. Úspešnými riešiteľmi okresného kola sa stali: Richard Petráš, III. B (4. miesto); Šimon Rafaj, VI. B (4. miesto); Vladimír Boroš, VI. A (6. miesto); Lujza Raffajová, VI. A (4. miesto, súťažila medzi ôsmakmi). Všetkým žiakom, ktorí vynikajúco reprezentovali svoju školu, patrí poďakovanie. Umiestneným žiakom a úspešným riešiteľom srdečne blahozeláme a želáme veľa podobných úspechov.

Pri príležitosti Dňa vody sa naši druháci vybrali na dobrodružstvo - ekologickú výpravu na NCH Zbojnícke studničky. Na úvod dostali pokyn, že celá výprava je v réžii detí, čo znamená, že musia samostatne sledovať značku, aby nezabúdili. Pani učiteľky išli vyzadu ako pozorovateľky. Určili sa dvaja vodcovia, ktorí šli vpredu a museli všetko sledovať najpozornejšie. Samozrejme, cestou sledovali aj trasu a zbierali odpadky, ktoré do prírody nepatria. Našťastie ich nebolo veľa, takže sme konštatovali, že sa turisti polepšili. Za tri a pol hodiny sme mali v nohách 11,5 km. Všetci to zvládli na 1*. Cestou sme videli salamandru aj mloka, pľúcníka lekárskeho aj podbeľ, ktoré deti poznali. Bola to veľmi vydatená akcia, kde sa spojilo príjemné s užitočným. Tešíme sa na ďalšie výpravy.

Všetkým žiakom ďakujeme za vzornú reprezentáciu, učiteľom za prípravu a vám ostatným za pomoc a podporu.

Mgr. Denisa Bátorová

Základná škola sv. Alžbety

Čo je nové v ZŠ sv. Alžbety

V Kultúrnom centre Andreja Sládkoviča v Detve sa 9. marca 2023 naše tri talentované deti zúčastnili krajského kola umeleckej súťaže v prednese povesti Šalianský Matko. Súťaž bola naozaj veľmi náročná, nakoľko v každej kategórii súťažilo 13 víťazov okresov Banskobystrického kraja. Ten náš reprezentovali: Teo Vallo v 1. kategórii, Laura Wolfová Uka v 2. kategórii a Alžbeta Danišová v 3. kategórii. Nádherný úspech dosiahla Laura Wolfová, ktorá si odniesla vo svojej kategórii prvenstvo, a teda bude našu školu reprezentovať v ďalšom, a to v celoslovenskom kole. Tešíme sa na jej výkon.

Bohatú zbierku diplomov získali naši žiaci aj v obvodnom kole umeleckej súťaže Hviezdoslavov Kubín v prednese poézie a prózy.

Dosiahli nasledovné úspechy: POÉZIA

1. kategória
Klára Gregorová - 3. miesto
Jakub Jurášik - ocenený porotou

2. kategória
Eliša Krčmárik - 1. miesto
3. kategória
Ema Vožárová - 1. miesto

PRÓZA
1. kategória
Laura Wolfová Uka - 1. miesto
Teo Vallo - 3. miesto

2. kategória
Ivana Obrčanová - 2. miesto
3. kategória
Natalia Paučeková - 1. miesto
Dávid Krčmárik - 2. miesto

Nášmu tímu dievčat sa podarilo zvíťaziť v okresnom kole súťaže vo vybíjanej. Reprezentovali nás: Alžbeta Danišová, Viktória Hubáčová, Laura Koniarová, Ema Meňhertová, Ivana Obrčanová, Martina Oklapeková, Eliška Richterová, Diana Šályová, Hanka Tencerová, Tamara Valentovičová, Tamara Zumerlingová a Sofia Žhavová.

V krajskom kole Biologickej olympiády v kategórii C bol Martin Zimerman úspešným riešiteľom.

V okresnom kole Pytagoriády sa najviac darilo nasledovným žiakom: v kategórii P3 obsadil Leonard Chano 3. miesto; ďalšími úspešnými riešiteľmi boli Teo Vallo, Kristína Kráčová a Miriam Zumerlingová.

V kategórii P5 suverénne zvíťazil Šimon Brodziansky. V kategórii P7 si vybojovala Kristína Kráľová 3. miesto, úspešnými riešiteľmi sa stali aj Bruno Brieška, Tamara Zumerlingová a Dávid Krčmárik. Úspešnou riešiteľkou v kategórii P8 bola Dominika Kráľová.

Vitiazny tim dievcat v okresnom kole vo vybijanej starších žiačok

Marec je mesiacom knihy. Naši druháci navštívili mestskú knižnicu, kde im pekný jarný príbeh prečítala pani učiteľka Mgr. Marika Liptáková. Deti si povybierali knihy a odniesli si aj sladkosť na cestu.

So žiakmi 6. – 9. ročníka sme navštívili Divadlo Andreja Bagara v Nitre, kde si žiaci mohli vychutnať mimoriadne pôsobivé predstavenie muzikálu Povolanie pápež, ktoré mapuje život sv. Jána Pavla II. od detských čias až po jeho smrť. Podarilo sa nám odfotiť aj porozprávkať sa s hlavným predstaviteľom muzikálu - s hercom a spevákom, pánom Jánom Galovičom.

Žiaci na 2. stupni absolvovali posledné korčuľovanie v tomto školskom roku na Zimnom štadióne v Leviciach.

Duchovnú obnovu pre šiestakov pripravili v pastoračnom centre naše rehoľné sestry Chiara a Zdenka spolu s pánom kaplánom. Témou obnovy bol KRÍŽ.

Deviatci cestovali do Serede, kde navštívili Múzeum holokaustu. Túto dejepisnú exkurziu organizujeme každoročne a pripomíname žiakom temné obdobie svetových dejín – 2. svetovú vojnu, aby sa podobné hrôzy nezopakovali už nikdy viac.

V okresnom kole výtvarnej súťaže Vesmír očami detí získala Dominika Garajová cenu poroty a postúpila do celoslovenského kola.

Naša škola je zapojená do projektu Šafran. Pripomíname si tak približne 1,5 milióna detí, ktoré zahynuli počas holokaustu. Na počesť ich pamiatky žiaci už druhý rok sadia cibulky žltých krokusov. Žltá farba kvetov symbolizuje Dávidovu hviezdu, ktorú boli deti nútené v priebehu nacistických perzekúcií nosiť. Projekt zároveň upozorňuje nielen žiakov

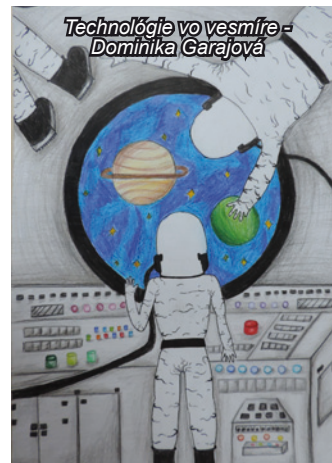
na nebezpečenstvo predsudkov, nenávisť, diskriminácie a prenasledovania na základe náboženského presvedčenia, s ktorým sa môžeme stretnúť i dnes.

Žiacky školský parlament zorganizoval pod vedením sestry Zdenky školský turnaj žiakov 2. stupňa vo vybíjanej. Víťazstvo patrilo siedmakom, na 2. mieste skončili deviatci, na 3. mieste skončili šiestaci so skupinou žiakov 5.B. Športové dopoludnie prinieslo žiakom veľa zábavy.

Časť zamestnancov školy putovala na prelome februára a marca do Svätej zeme so svojimi rodinnými príslušníkmi. Načerpali sme tu mnoho duchovných i cestovateľských zážitkov, na ktoré budeme určite spomínať celý život. Navštívili sme Jeruzalem, Betlehem, Galileu, Magdalu, Kafarnaum, Nazaret, púšť pri Jerichu, okúpali sme sa v Mŕtvom mori, kde bolo až 33 stupňov. Štrelili sme sa s naším rodákom - doc. SDD Blažejom Štrbom, PhD., ktorý prednáša exegézu Starého zákona na Fakulte biblických vied a archeológie v Jeruzaleme. Milo nás privítal, porozprával mnoho zaujímavostí, celebrolal spolu s pánom dekanom Mons. Petrom Mišíkom, Mgr. Mariánom Mlynárkom – sprievodcom púte a Ing. Mgr. ICLic. Ľudovítom Frindtom sv. omšu v Bazilike bičovania Pána. Na jeruzalemských trhoch sme si nakúpili tradičné suveníry – datle, koreniny a typické sladkosti so sezamom a orieškami. Ochutnali sme vynikajúcu šťavu z čerstvo prešovaných granátových jabĺk, falafel – cicerové fašírky so zeleninou v tradičnom arabskom pita chlebe. Na nezabudnuteľné zážitky budeme spomínať celý život.

Ďakujeme žiakom za úspešnú reprezentáciu školy. Poďakovanie patrí i pedagógom za prípravu žiakov na súťaže i za organizáciu školských akcií.

PaedDr. Monika Solčanová

Laura Wolfová Uka - víťazka krajského kola súťaže Šalianský Matko

Spojená škola v Novej Bani

Vítanie jari

„Morena, morena, kráľovná zimy a smrti.
Daj, nech plamienok náš ešte dlho planie.
Prosíme Ťa, nech tvoj chlad mrazivý
naše srdcia nezasiahne.“

Zvyky a tradície sú neodmysliteľnou súčasťou našej ľudovej kultúry. K takýmto zvykom patrí aj vynášanie Moreny. Dnes sme aj v našej škole vyniesli našu krásnu Morenu a sprevádzali ju spevom. Upálením a vhođením Moreny do vody sme odpovedali zimu a privítali jar.

Prednes poézie a prózy

Dňa 24.03.2023 bolo v našej škole veselo. Zvieratká z rozprávky Domček, domček, kto v tebe býva si usporiadali recitačnú súťaž a pozvali na ňu aj žiakov z našej školy.

Bolo 6.kategórií:

1.KATEGÓRIA, 1.-3. ročník A variant
2.KATEGÓRIA, 4.-6.ročník A variant
3.KATEGÓRIA, 7.-9.ročník A variant
4.KATEGÓRIA, B variant
5.KATEGÓRIA, žiaci s autizmom alebo ďalšími

pervazívnymi vývinovými poruchami

6.KATEGÓRIA, Praktická škola
- 2 mimoriadne ceny, a to „cena poroty“ a „cena diváka.“

Žiaci boli výborne pripravení. Trojčlenná porota to mala veru veľmi ťažké. Ale po dlhej porade vybrala v každej kategórii prvé tri miesta. Ostatní súťažiaci získali diplom za účasť a sladkú odmenu.

Veľké ďakujem patrí našim skvelým pedagógom, ktorí stvárňovali zvieratká z rozprávky a vytvorili pre žiakov nezabudnuteľný deň plný zábavy.

Takisto ďakujeme sponzorom, ktorí boli ochotní prispieť na ceny pre víťazov:

*VEČIERKA Mí-Vi, Nová Baňa
*VEČIERKA Áčko, Nová Baňa
*DISKONT, Nová Baňa
*ČÍNSKY OBČOD, Nová Baňa
*KNIHY, DARČEKY - VALERY, Nová Baňa
*HRAČKY MACÍK, Nová Baňa
*SLOVNAFT, Nová Baňa
*MARTINUS - internetové kníhkupectvo
*anonymný sponzor.

Andrea Suchá, Alena Vargová

Slávnosť na pôde Goetheho inštitútu v Bratislave

Naša škola je súčasťou programu PASCH - podpory výučby nemeckého jazyka už 15 rokov. Tento projekt je veľkým benefitom Gymnázia Františka Švantnera, znamená však prácu navyše pre toho, kto chce. A my chceme!

Slovensku si zaslúžime aj naďalej... a zvládli sme to – 10. 3. 2023 podpísala riaditeľka školy PaedDr. Renáta Juhásová (zároveň vyučujúca nemeckého jazyka) v Bratislave na pôde Goetheho inštitútu predloženie cennej spolupráce na ďalšie 3 roky. Súčasťou slávnostnej ceremónie boli Mgr. Radovan Mádel (učiteľ nemeckého jazyka a koordinátor projektu) a Carla Hinteová (pôsobiaca ako dobrovoľníčka – lektorka nemeckého jazyka v našej škole). Patrí im poďakovanie za aktívnu spoluprácu, rovnako minuloročnej, veľmi angažovanej dobrovoľníčke Clare Haaseovej (dnes vysokoškolskáčka v Norimbergu) a všetkým žiakom, ktorí sa zapájajú do výziev a na seba i v tejto oblasti pracujú.

v nemeckom mestečku Goslar a mediálneho workshopu v Berlíne. Teraz som v Budapešti s 30 absolventmi z 21 krajín spolupracovala na ďalších zaujímavých projektoch. V tejto spolupráci chceme pokračovať a naše dobré vzťahy ďalej rozširovať.

V Budapešti sme však nielen pracovali, ale stretli sme mnohých milých ľudí, zabávali sme sa a navštívili sme známe miesta, napr. sme si pozreli parlament či absolvovali plavbu loďou.

Moje poďakovanie patrí Goethemu inštitútu, p. prof. PaedDr. Renáta Juhásovej, ktorá ma 4 roky vyučuje nemecký jazyk, že som sa mohla stať absolventkou tohto programu a nazbierať mnoho cenných skúseností. S Carlou budeme ešte dlho spomínať na spoločné zážitky.

Mária Magdaléna Borošová, 4.A

Som hrdou absolventkou programu PASCH!

Ja (Meggy) a Carla (naša dobrovoľníčka z Nemecka) sme sa v nedeľu 26.3.2023 vrátili z Budapešti, kde sa konalo stretnutie absolventov Goetheho inštitútu. Spolu sme prežili 5 nádherných dní, ktoré ubehli veľmi rýchlo.

Dnes už môžem hrdou vyhlásiť, že som sa stala absolventkou programu PASCH - uplynulý rok som sa vďaka Goetheho inštitútu zúčastnila trojtyždňového letného jazykového kurzu

Zo Skalky pri Kremnici sme sa vrátili všetci zdraví a spokojní

Vdňoch 20.3. – 24.3.2023 prebiehal náš lyžiarsky a snowboardový výcvik. Po príchode na chatu Limba sme hneď ukázali svoje lyžiarske schopnosti na svahu a postupne sme sa zdokonaľovali. Voľný čas sme si krátili turistikou, spoločenskými hrami a večerným programom, ktorý bol usporadúvaný vždy inou triedou. Užili sme si aj čas strávený v oddychovom centre, kde sme plávali, posilňovali, hrali volejbal či bowling. Nezostalo však len pri hrách, počas odborných prednášok sme sa dozvedeli veľa aj o horskej službe od záchranára Mgr. Martina Štullera a taktiež sme si zopakovali základy prvej pomoci pod vedením MUDr. Moniky Francisciovej. Počasie nám prišlo, a tak sme si mohli užiť čo

najviac času na čerstvom vzduchu.

Počas týždňa nás na jeden deň prišli povzbudiť a spolu s nami si zalyžovať aj naši starší spolužiaci – maturanti. Po náročných maturitných písomkách si z nich lyžiar pod vedením pani riaditeľky užili posledné zvyšky snehu na svahu Skalka aréna a ostatných nelyžiarov sprevádzala na turistike Mgr. E. Budinská.

Ďakujeme našim pedagógom - inštruktorom Mgr. A. Budinskej, Mgr. R. Mádelovi a Mgr. D. Zvizdeckému, ako aj našej zdravotníčke MUDr. M. Francisciovej za super prežitý týždeň bez úrazov.

Miriama Kosejová, 2. A

Zbierame cenné skúsenosti priamo v praxi

V rámci seminára z informatiky sme 21.3.2023 navštívili výskumno-vývojové centrum firmy VÚEZ v Tlmačoch. Počas exkurzie sme mali možnosť vidieť prototypy robotických pracovísk. Pracovník vývojového centra Ing. Martin Porubský, PhD. nám vysvetlil princíp analýzy kvality robotickou ultrazvukovou diagnostikou. Následne nám umožnil ovládať pohyby diagnostického robota prostredníctvom teach-pendantu.

V priestoroch V-V centra sme videli aj experimentálnu technológiu na testovanie súčastí bezpečnostných systémov jadrových elektrární a vyskúšali sme si 3D tlač využívanú na prototypovanie.

Okrem výskumno-vývojového centra sme navštívili aj odbor výroby a montáže, kde nám predviedli laserové rezacie zariadenie ako nástroj CAM (Computer Aided Manufacturing). Zaujalo nás aj meracie a kalibračné laboratórium a ukážky z komerčného portfólia firmy VÚEZ, zamerané na diagnostiku hermetickej zóny a vyhľadávanie netesností obálky jadrových zariadení.

Sme radi, že nám túto cennú skúsenosť sprostredkovala naša vyučujúca Ing. Zuzana Kovariková, ktorej hlavnou pracovnou náplňou je práve činnosť v tejto tlmačskej firme, kde pracuje ako garantka výskumno-vývojových projektov. ĎAKUJEME!

budúci informatici z GFŠ

Stredná odborná škola obchodu a služieb v Novej Bani

Získavame zručnosti pre život

V gastronómickom sektore i napriek ekonomickej kríze čoraz viac podnikov vyhľadáva vyučených odborníkov v odboroch kuchár či čašník, servírka. Sú to náročné profesie, ktoré si vyžadujú neustále zdokonaľovanie sa v nových trendoch v oblasti zdravej výživy, technologickej prípravy pokrmov a v servírovaní. SOŠ obchodu a služieb v Novej Bani sa snaží viesť žiakov tak, aby získanými vedomosťami a zručnosťami boli uplatniteľní na trhu práce vo svojom odbore. Práve na získavanie zručností kladieme dôraz a žiakom zabezpečujeme mnohé možnosti a príležitosti, ako ich nadobudnúť a zdokonaľovať sa v nich. Okrem absolvovania odborného výcviku priamo v školskej kuchyni žiaci nadobúdajú zručnosti aj počas akcií pre verejnosť či prostredníctvom kurzov a súťaží.

Žiačky učebných odborov čašník, servírka a kuchár začiatkom februára absolvovali barmanský kurz pod vedením skvelého inštruktora Slovenskej barmanskej asociácie Ing. Jozefa Rotha. Kurz prebiehal v priestoroch SOŠ obchodu a služieb v Žiari nad Hronom a žiačkam ho

v plnej miere uhradila naša škola. Absolventky kurzu okrem nových vedomostí, zručností a skúseností získali po absolvovaní záverečnej skúšky certifikát SkBA platný aj v zahraničí vo všetkých krajinách, ktoré sú členmi Medzinárodnej barmanskej asociácie - IBA.

Svojimi novými zručnosťami sa žiačky predviedli v dňoch 14. a 15. marca 2023, kedy počas podávania obedov v školskej jedálni stravníkom ponúkali a pred ich očami pripravovali rôznymi spôsobmi nealkoholické miešané nápoje sviežich chutí a farieb.

Nápoje boli nielen oku lahodné, ale najmä osviežujúce a chutné, preto veríme, že takúto prezentáciu si zopakujú, čím budú neustále zlepšovať svoje zručnosti v príprave miešaných nápojov.

Žiaci 2. ročníka učebného odboru kuchár predviedli svoje praktické zručnosti v súťaži na tému:

Príprava múčnikov z kysnutého cesta.

Múčniky z kysnutého cesta sú tradičné múčniky slovenskej kuchyne, ktoré sú obľúbené a najmä chutné. Avšak ich príprava je náročná, nakoľko si vyžaduje dodržanie správneho technologického postupu i správnej teploty pri príprave kvásku, kysnutí aj pečeni.

Každý pripravoval iný múčnik podľa vopred vyžrebovaného receptu. Ale výsledok sa vydaril a hlavne chutil.

Gastronomický sektor má neustále nedostatok odborníkov v tejto oblasti, a preto umožňujeme štúdium na získanie výučného listu aj prostredníctvom individuálneho štúdia popri zamestnaní. Stačí sa osobne alebo prostredníctvom emailu informovať a určite nájdeme spoločnú cestu. Teší nás vzdelávať vás.

Ing. Katarína Garajová
riaditeľka SOŠ obchodu a služieb v Novej Bani

**MATURITA U NÁS
V NADSTAVBOVOM
ŠTÚDIU**

Chceli by ste si doplniť vzdelanie denným štúdiom alebo popri zamestnaní?

U nás sú vítaní všetci!

2-ročné nadstavbové štúdium

6403 L

podnikanie v remeslách a službách

AK VLASTNITE
VÝUČNÝ LIST A
CHCETE VYŠŠIE
VZDELANIE,
NEVÁHAJTE!

FORMA ŠTÚDIA
denná aj individuálna

TEŠÍME
SA NA VÁS!

SOŠ obchodu a služieb Nová Baňa
www.sosnb.sk

tel: 045/68 55 585
0947 923 378

e-mail:
sekretariat@sosnb.sk

Príspevok neprešiel jazykovou korektúrou.

BANSKOBYSTRICKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

SOŠ obchodu a služieb Nová Baňa

6341 M Škola podnikania

DUÁL

Aj individuálnou formou

Ak je tvojím snom raz riadiť podnik, tento odbor je práve pre teba! Získaš v ňom teoretické, ale najmä praktické vedomosti, ktoré treba na založenie a riadenie vlastného podnikania. V škole si založíš cvičnú firmu, na ktorej sa toto všetko naučíš od tvorby biznis plánu, účtovníctva, ekonomiky, 10 prstovú hmatovú metódu písania, cez propagáciu, marketing. Ak budeš šikovný tento odbor ťa výborne pripraví aj na štúdium na VŠ.

4-ročný študijný odbor

maturitné vysvedčenie

Stredná odborná škola obchodu a služieb, Osvety 17, 968 01 Nová Baňa

tel: 045/68 55 585, 0947 923 378
e-mail: sekretariat@sosnb.sk

Príspevok neprešiel jazykovou korektúrou.

Logopedická škola ABC

**ZÁKLADNÁ ŠKOLA
PRE ŽIAKOV S NARUŠENOU
KOMUNIKAČNOU SCHOPNOSŤOU**

**Zapísanie žiakov do 1.ročníka
a prípravného ročníka**

**20. apríl 2023
od 13:00 do 16:00**

Na zápis je treba priniesť diagnostické správy a rodný list dieťaťa.

-intenzívna logopedická starostlivosť pre žiaka
-vzdelávanie špeciálnou metódou podľa Elkonina
-nízky počet žiakov v triede
-kvalifikovaný odborný tím zamestnancov

**Miesto zápisu: Bernolákova 9, Nová Baňa
(Budova Gymnázia FŠ)**

0911 505 589
Logopedická škola Nová Baňa

Príspevok neprešiel jazykovou korektúrou.

CENTRUM VOLNÉHO ČASU / ŠPORT

Centrum voľného času Nová Baňa

Centrum voľného času Nová Baňa,
Pohronské múzeum a mesto Nová Baňa

vyhlasuje výtvorno - literárnu súťaž pre MŠ, ZŠ
v obvode mesta Nová Baňa

14. ročník

DODEKOVA NOVÁ BAŇA

Téma: Letné zvyky našich predkov „Májenie až k sv. Jánovi“
Výtvarná technika: kombinovaná (voskovky - aquarel)
Literárny útvar: Próza - Povešť

Uzávierka súťaže: 9. máj 2023

Vyhlasenie výsledkov: 19. máj 2023

Výstava: vo dvore CVČ Nová Baňa 19. máj - 19. jún 2023

Bližšie informácie v CVČ, Beroľáková 30, Nová Baňa, tel.č.: 045/68 56 365

Novobanská tenisová jar

... je za rohom a nezadržateľne sa blíži. Aj po už celkom náročnej „(ne) vynútenej“ zimnej prestávke - keďže novobanský tenis zatiaľ nemá vytvorené tenisové podmienky na prezimovanie - nás čaká nadupaná tenisová jar a doslova ligový tenis. Je to po prvýkrát v histórii novobanského tenisu, keď sa na banskej antuke budú preháňať ligoví hráči.

Tím mužov TK Tajch Rebels nás bude reprezentovať v II. lige VÝCHOD a už teraz sa môžeme tešiť na májové a júnové víkendové blockbustre (ťahúne). Na súpiske TK Tajch Rebels figurujú už starí známi tenisoví hračovníci - Marek Lenč, Michal Uhrecký, Andrej Rafaj, Marián Špirek, Milan Kollár, Miro Suchý, Peter Kováč, Daniel Maruška a tento rok sa zaslúžene vo veku iba 17 rokov, vďaka vzostupnej forme na súpiske A tímu, predstaví Tobias Kováč.

V dorasteneckej kategórii nás bude tento súťažný ročník zastupovať v I. triede tím dorastencov, kde hlavnými ťahúňmi budú Tobias Kováč a momentálne v skvelej halovej forme hrajúci ešte len starší žiak Martin Zembery. Martin má doposiaľ za sebou skvelý štart do tejto sezóny, kde na halových turnajoch vyhral 2 štvorhry a na konte má taktiež 2 finálové účasti v dvojhre na okruhu STZ. Martin Zembery pod vedením Mgr. Maroša Horného píše nový príbeh novobanského tenisu. Po 20 rokoch od čias Ľuboša Sobotku má náš tenis zastúpenie na medzinárodnej úrovni v mládežníckom tenise. Prvé vystúpenie na medzinárodnom turnaji TEJT 2 U14" Baseline Cup U14 2023 (február) v Banskej Bystrici zvládol Zembo famózne, keď to vo štvorhre dotiahol so svojím deblovým parťákom a tréningovým sparringom Adamom Andelom až do semifinále. Tím dorastencov doplnia ostrostrielci hladní po tenise - Samuel Pauček, Felix Kováč, Jakub Noga, Martin Kamenský a Rišo Mikuška.

Baby sa nám predstavia v II. triede dorasteniek, kde vyrovnaný a talentovaný tím tvoria Sofi a Oli Trubanové, Saška Špireková, Sima Kamenská, Natália Paučeková, Nela Budinská a Dorotka Suchá. Už minulý rok po skvelých výkonoch baby siahali na postup do I. triedy, pevne veríme, že tento rok sa nám to s bojovnosťou ich vlastnou podarí.

Veľmi dôležitou klubovou súčasťou sú naše „mladé pušky“, kde máme azda najväčšiu akumuláciu pohybového talentu v úzkom vekovom rozhraní - Adel Noveková, Kajka Číková, Ninka Lenčová, Simon a Sveťo Budinskí, Daniel Čunderlík, Marko Tužinský. Medzi „staršie mladšie pušky“ a to doslova za pušky právom pasujeme sparringové duo Tomi Truban, Tomi Mikuška a spomedzi dievčat Viki Zemberyová. Pri trpezlivej práci a postupnom nasadzovaní tenisovej záťaže, čo do množstva tenisových hodín a kvality

Mesto Nová Baňa, Mestské lesy spol. s r.o. a Centrum voľného času Nová Baňa
požívajú priateľov prírody na jarný výstup spojený s čistením NCH Zvonička

PRIVÍTAJME JAR POMOCOU PRÍRODY

22. apríla 2023
o 9.00 hod.

TRASA č.1:

zraz na železničnej stanici - Gupňa - Zvonička

TRASA č.2:

zraz v Kohútov - Šarvitz - Háj - Zvonička

Pracovné pomôcky pre účastníkov, občerstvenie
a pitný režim zabezpečí organizátor.

Viac informácií na tel.č. 0918 060 616

SÚŤAŽE DRUŽSTIEV JAR 2023

TK TAJCH NOVÁ BAŇA

MUŽI II. liga VÝCHOD

- 1.kolo DOMA TK Ružomberok, 29.04.2023, 9:00
- 2.kolo VONKU Fresh club Zvolen, 27.05.2023, 9:00
- 3.kolo DOMA TK Vrútky (A), 28.5.2023, 9:00
- 4.kolo VONKU FTK ZZO Čadca (A), 04.06.2023, 9:00
- 5.kolo DOMA TK 1901 Spišská Nová Ves, 11.06.2023, 9:00

DORASTENCI I. trieda

- 1.kolo DOMA Linský tenisový klub-LTC (A), 30.04.2023, 9:00
- 2.kolo VONKU TC BASELINE Banská Bystrica (A), 27.05.2023, 9:00
- 3.kolo VONKU ŠK Peppas Slovenská Ľupča (A), 03.06.2023, 9:00
- 4.kolo DOMA TK Žilina, 10.06.2023, 9:00
- 5.kolo VONKU TK Sparta Považská Bystrica (A), 18.06.2023, 9:00

DORASTENKY II. trieda - B

- 1.kolo VONKU SKT Kremnica, 30.4.2023, 9:00
- 2.kolo DOMA TK Tenis Centrum Bojnice (A), 07.05.2023, 9:00
- 3.kolo VONKU TK Tenis Centrum Bojnice (B), 03.06.2023, 9:00

tréningu, predpokladáme a zároveň predpovedáme tejto kategórii sľubnú športovú a tenisovú budúcnosť. Je to doslova naša zlatá Mini Next Gen.

Súčasťou „novobanskej tenisovej jari“ je aj vytvorenie úplne novej funkcie/ pozície v štruktúre klubu, a to konkrétne pozície hlavného trénera. Touto cestou by sme chceli medzi nami privítať Mgr. Adama Nogu, ktorý bude oficiálne prvým hlavným trénerom TK Tajch!

Sme nesmierne radi, že aj napriek veľmi úspešnému pôsobeniu v jednej z najväčších tenisových akadémií TA Edmunda Pavlíka v Bratislave - po niekoľkých sedeniach Adam reagoval pozitívne na našu ponuku a ujme sa kormidla pri novobanskom mládežníckom tenise. Taktiež sme hlboko presvedčení, že novobanský tenis a samotný klub dostane s Adamovým príchodom stabilitu, konzistentnosť a nový, svieži impulz v podobe erudovaného a zaniatého trénera.

Považujeme to za klubový mľňnik, kde novobanský mládežnícky tenis a tenis ako taký urobí veľký krok vpred.

TK Tajch, pomeeee!

Tíno Štrba, TK Tajch Nová Baňa, www.tktajchnovabana.sk

TVOJA CESTA TVOJA VOĽBA

Registrácia
od 1. apríla!

www.dopracenabicykli.eu

Visegrad 4
Bicycle Race

VISEGRAD 4 BICYCLE RACE 2023
& RESPECT LADIES RACE SLOVAKIA 2023
8. - 9. 7. 2023 NOVÁ BAŇA

<http://www.visegrad4bicyclerace.com>

Visegrad 4 Bicycle Race, Nová Baňa

visegrad4bicyclerace

Visegrad 4 Bicycle Race

Informácie k zimnej príprave v MFK

MFK Nová Baňa zahájila po zimnej prestávke prípravu jednotlivých družstiev klubu.

Družstvo dospelých začalo prípravu 20. januára prvým spoločným tréningom na pomocnom ihrisku a jedenkrát do týždňa aj vo Fitnes TABO, aby sa pripravili na priateľské zápasy v zimnej príprave.

V období od 5.2. do 19.3. sme odohrali šesť stretnutí so súpermi z vyšších súťaží s výsledkami:

ŠK Žitavany – MFK Nová Baňa 4:0 (1:0)

MFK – ŠK Nová Dedina 7:3 (4:0) – góly: Tóth a Vozár P. po 2, Antal, Škvarka, Budinský J.

MFK – ŠK Hronský Beňadik 7:3 (7:0) – góly: Antal 3, Kocian J. 2, Bielik T., Janšík

MFK – Lovčica Trubín 10:0 (6:0) – góly: Janšík 3, Tóth, Pútec, Pecho, Bóna, Vozár, Antal, vlastný

MFK – Janova Lehota 10:0 (8:0) – góly: Janšík 4, Tóth 3, Pecho, Bielik T., Antal

MFK – OFK Hliník nad Hronom 0:4 (0:1) – súper zo 6. ligy, skupina C

V rámci prípravy je v pláne odohrať ešte zápas s TJ Družstevník Tekovské Nemce, ktorý bude zároveň generálkou na jarnú časť súťaže.

Káder hráčov sa postupne vylavuje a preveril chlapcov v týchto zápasoch na umelých trávnikoch v Zlatých Moravciach a v Žiari nad

Hronom, pričom posledný zápas sme odohrali na ihrisku OŠK Brehy už na prírodnom trávniku.

Do zápasov zasiahli nasledujúci hráči:

Brankári: Anton Baláž, Adam Kňazko

Obrancovia: Filip Holečka, Jakub Kocian, Jozef Holečka, Adrián Pánik, Samuel Horniak, Pavol Sajko, Adam Stuller

Záložníci: Lukáš Pútec, Tomáš Bielik, Tomáš Janšík, Nikolas Božek, Juraj Budinský, Marek Pecho, Timotej Kokoška

Útočníci: Miroslav Tóth (hrajúci tréner mužstva), Frederik Bóna, Jaroslav Antal

V rámci zimnej prípravy sme využili v zápasoch aj našich chlapcov z U19 – Samuel Škvarka, Pavol Vozár a Alex Zboran, ktorí sa od novej sezóny stanú hráčmi mužstva dospelých.

Jarnú časť súťaže zahájime na ihrisku ŠK Rudno nad Hronom 9. 4. 2023 o 15.30 hod.

Podrobné informácie k jednotlivým zápasom sú pravidelne zverejňované na web stránke MFK, ktorá je postupne aktualizovaná – www.mfknovabana.sk.

Na jarnú časť sa pripravujú aj mládežnícke družstvá

Družstvo dorastu U19 zahájilo prípravu 20. januára pod vedením svojho trénera Martina Poliačika. Chlapci využívajú na tréningy telocvičňu SOŠ obchodu a služieb a pomocné trávnaté ihrisko dvakrát do týždňa.

Naši dorastenci odohrali priateľské zápasy s Kozárovcami, Starým Tekovom, Levicami a Banskou Štiavnicou, pričom zvíťazili v prvom zápase a ostatné sa skončili víťazstvom našich súperov.

Po kvalitnej zimnej príprave treba veriť, že sa im bude dariť v súťažných zápasoch, ktoré sa začínajú už 25.3.2023 dohrávaným zápasom z jesennej časti súťaže s MFK Žarnovica.

Všetky kategórie žiakov v polovici januára zahájili prípravu pod vedením

kvalitne obsadeného turnaja v Slovenskom Grobe, kde odohrali viacero zápasov.

Jarná časť súťaže kategórií U15 a U13 sa začína 1.4.2023 zápasmi s FK Slovan Dudince.

Trénerom kategórie U11 je Andrej Úškrt, chlapci odohrali priateľské zápasy s FK Pohronie a Slovan Levice. Zúčastnili sme sa aj turnaja v Kremnici, kde sme sa stali jeho víťazom.

svojich trénerov v telocvičniach novobanských škôl, na pomocnom ihrisku, ako aj na umelej ploche pri ZŠ Jána Zemana.

Trénerom kategórie U15 je Ľudovít Beluský a chlapci v príprave odohrali pripravné zápasy s FK Pohronie, Levicami, Čajkovom a Banskou Štiavnicou. Zúčastnili sme sa aj turnaja v Dolnom Ohaji, kde odohrali viacero zápasov s veľmi kvalitnými súpermi.

Trénerom kategórie U13 je Miroslav Pavlove a chlapci v príprave odohrali priateľské zápasy so Slovanom Levice, Banskou Štiavnicou a naplánovaná je generálka s ORANJES Zvolen. Zúčastnili sme sa veľmi

Trénerom kategórií U7 a U9 je Igor Moško, ktorý je zároveň aj manažérom mládežníckych družstiev a koordinátorom tréningovej činnosti v našom klube.

Zúčastnili sme sa turnaja tejto kategórie v Kremnici, kde naši chlapci obsadili druhé miesto.

Je veľmi pozitívne, že po problémoch z minulej zimy sa táto príprava uskutočnila v plnom rozsahu, až na niekoľko výpadkov z titulu ochorenia hráčov alebo nepriaznivého počasia, ale v tréningovej činnosti je zapojených skoro 130 mladých hráčov.

Pokiaľ budú aj naďalej vytvárané podmienky zo strany mesta Nová Baňa a sponzorov, netreba mať obavy o budúcnosť novobanského futbalu.

za výkonný výbor Ing. Milan Baranec, štatutár MFK

Návrat do Srbska

Víťazky z kata tím Kothajová, Kasanová, Homolová s trénerom Jánom Šálym

1.miesto Matúš Kotrus

1.miesto tím Kocianová, Kothajová, Švaralová

3.miesto Lilien Cibulová

Po dlhých 4 rokoch sa Športový klub karate Nová Baňa opäť zúčastnil veľkého európskeho turnaja v srbskej Subotici. Za účasti 1260 pretekárov zo 60-ky klubov a z 10 štátov dosiahol klub vynikajúci výsledok. Ziskom 30 zlatých, 16 strieborných a 16 bronzových medailí obsadil 2.miesto v celkovom hodnotení klubov.

Nejde však len o výsledok a hodnotenie.

Cieľom bolo získať skúsenosti, absolvovať množstvo zápasov a cvičení a pripravovať sa aj takouto formou na ďalšie veľké a dôležité súťaže. Väčšina zo 40-ky Novobančanov ešte na takomto veľkom zahraničnom turnaji nebola. Bol to pre nich takpovediac „krst ohňom“, no zvládli to na výbornú.

Umiestnenie na stupni víťazov poteší, prehra motivuje k lepšiemu tréningu, skúsenosť

pomáha zvládať stres. A pozitívna emócia je zadosťučinením za všetko vynaložené úsilie.

Veľká vďaka patrí mestu Nová Baňa, ktoré nás finančne podporuje, všetkým sponzorom, rodičom za ich obetavosť, koučom, ale hlavne pretekárom za vzornú reprezentáciu mesta, klubu, Slovenska.

Ďakujeme.

Ján Šálym

Príbeh vidličky

„Príbor je čistota, ale ruky sú istota.“

Príbor v zložení vidličky, lyžice a noža je pre nás už samozrejmosťou, ale v minulosti tomu tak nebolo a vidlička si svoju cestu na stôl hľadala storočia. Z trojice základných druhov príborov je najmladšou. Funkcia vidličky spočíva v pridržaní a napichovaní potraviny. Túto funkciu spočiatku plnili prsty, jedlo sa rukami a na napichnutie horúceho kusa potraviny posúžil aj nôž. Konzumácia jedla rukami však mala tiež svoje predpisy. Podľa pravidiel slušného správania sa mäso nesmelo chytať všetkými prstami a už vôbec nie oboma rukami. Slušnosť kázala byť len tromi prstami a tie sa následne oplachovali v špeciálnej miske s vodou. V niektorých krajinách bolo zaužívané, že počas hostiny pážatá polievali svojím pánom ruky parfumovanou vodou a tiež im poskytovali obrúsky na osušenie rúk. Prípadne sa jedlo v rukavičkách, ktoré sa zamastené po jedle odhodili. Kedysi bolo takéto stolovanie a jedenie rukami úplne bežné a nikto to nepovažoval za neslušnosť.

Najstarší doklad o použití vidličky pochádza z územia bývalej Byzantskej ríše. Vidlička mala vtedy len dva zuby, zato jej zdobenie bolo bohaté, a to hlavne na rukoväti. Rukoväť boli zakončené zvieracími hlavičkami, prípadne bol na nich vyrytý monogram majiteľa. Vidlička sa šírila do sveta len veľmi pomaly a existuje málo dokladov o jej používaní. Z toho, čo sa zachovalo, sa napríklad dozvedáme, že byzantská princezná Mária Argyropoulina sa v roku 1004 vydala za benátskeho dóžu

a súčasťou jej vena boli aj zlaté vidličky, ktoré sama používala. Dlhú dobu bola za to odsudzovaná. Iný záznam hovorí o tom, že istá uhorská princezná z rodu Anjou v 14. storočí používala vidličku. Vidlička sa spomenula dokonca aj v svadobnej zmluve istej nemeckej princeznej, kde bolo uvedené, že táto princezná vie narábať aj vidličkou. Z iného zdroja sa zase dozvedáme, že súpis vena akejsi dámy obsahoval popri množstve šperkov a jemnej bielizne aj štyri vidličky. Vidlička bola spočiatku skutočne výnimočným artiklom a jej šírenie spomaľovalo aj fakt, že pripomínala vidly, ktoré sa používali na seno či hnoj, prípadne ako zbraň v sedliackych vojnách. Vidlička sa v stredoveku vnímala ako čertov nástroj a jej používanie bolo považované dokonca za bezbožnosť. Okrem toho sa vidlička mnohokrát sotožňovala s trojzubcom Poseidona a ten sa spájal s polyteistickým náboženstvom, čo bolo v tej dobe prirodzene neakceptovateľné z pohľadu monoteizmu.

V 16. storočí však nastal obrat. Začínajú sa objavovať nože zakončené dvoma zubmi na hrote, ktoré zjednodušovali napichovanie potraviny. Konečne sa dostáva na scénu aj skutočná dvojzubá vidlička, a to len vďaka tomu, že talianske panstvo si už nechcelo zašpinieť ruky chytaním potraviny. Vidlička bola zo začiatku vnímaná ako výstrelok renesančnej spoločnosti, jej praktickosť si však získala popularitu, a tak sa z Talianska rozširuje do Francúzska či Nemecka. Pôvodne mala vidlička dva rovné zuby, časom sa počet zubov zvýšil na 3 až 4 a zuby sa

začali mierne ohýbať. Ak mal kedysi niekto taký prepych, ako bola vidlička, určite vlastnil aj puzdro na príbor, ktoré bolo najčastejšie vyhotovené z kože a nosilo sa na opasku.

V 17. storočí už bolo používanie vidličky značne rozšírené a v 18. storočí ju vlastnila skoro každá rodina. Postupom času vznikajú rôzne druhy vidličiek, ako napr. vidlička dezertná, vidlička na ovocie, citróny či ryby. Do 18. storočia si na hostiny každý nosil vlastný príbor. Časom však panstvo pri hostinách vyžadovalo rovnaké taniere, poháre či dokonca svietniky a tomuto trendu sa nevyhol ani príbor. Bolo potrebné poskytnúť väčšie množstvo rovnakého príboru, a tak vznikajú prvé servisy a tiež remeslo nazývané nožiarstvo. Nožiar sa teda ako remeselník venoval výrobe príborov. Toto remeslo však postupne upadalo so vznikom manufaktúr a tovární. Medzi najznámejšie patrili firmy Christoffe v Paríži alebo firma Artur Krupp v Berendorfe.

Na našom území bola vychýrená továrňou Sandrik, ktorá vznikla v roku 1895. Orientovala sa hlavne na výrobu príborov, ale aj iných úžitkových predmetov. Sandrické výrobky v roku 1900 získali na Svetovej výstave v Paríži zlatú medailu. Za ocenené jedinečné kusy vďačíme Jánovi Peterkovi, ktorý bol nielen vynikajúcim výtvarným návrhárom výrobkov, ale aj riaditeľom závodu v rokoch 1901-1928. V roku 1958 zožal svoj úspech aj príbor Brusel podľa návrhu Jána Čalovku. Na trhu bol 50 rokov a vyrobilo sa z neho 40 miliónov kusov.

Príbor či samotná vidlička, ktorej bol venovaný tento článok, sa v priebehu storočí menili a zostáva otázne, čo nám prinesú nasledujúce roky. Jedno je však isté, dnes je vidlička považovaná za jeden z najpotrebnejších príborov a je tiež prirodzenou súčasťou stolovania.

Mgr. Alžbeta Kráľová
Pohronské múzeum

foto: archív Pohronského múzeu

Pohronské múzeum pozýva na výstavy

Variácie zo skla

Výstava sklenených výrobkov zo sklárne Nová Baňa zo zbierok Pohronského múzea, zo zbierok súkromnej zberateľky, od súkromného sklárskeho majstra Petra Dolinaja a tiež Spojenej školy Púchov – jedinej sklárskej školy na Slovensku. Sklo je homogénna, anorganická látka a je vlastne najstaršou umelou látkou. Od 14. storočia na našom území evidujeme približne 70 sklárskych hút. Skláre pre potreby banských miest mohli fungovať vďaka priaznivým prírodným podmienkam – rozsiahlym bukovým lesoch. Drevo potrebovali na vykurovanie, ale hlavne pri výrobe sklárskej suroviny – potaše. V roku 1630 bola v novobanských bukových lesoch založená sklená huta, ktorá sa špecializovala na výrobu laboratórneho skla – banky, lieviky, skúmavky či tabuľové sklo. Fungovala do roku 1762. Druhá novobanská sklárňa bola založená v roku 1907 Jánom Göpfertom. Vyrábalo sa tu úžitkové sklo, poháre, žiarovky, lisované, lekárske i brúsené sklo. S výrobou skla sa skončilo v roku 1953, kedy sa sklárne začali prebudovávať na výrobu liateho čadiča a izolačných výrobkov na báze čadičových vláken. V Novej Bani fungovala od roku 1922 aj Schwarzovská brusiareň skla. Túto založili bratia Vojtech a Peter. Sklo brúsili na objednávky z celého dnešného Slovenska a najtypickejšie vzory boli výzdoba astra, ďatelinka či vinič. Súčasná výroba skla je zastúpená Petrom Dolinajom, ktorý aj dnes sklo fúka a tvaruje ručne, používa tradičné postupy a každý výrobok vytvára sám vo svojom sklárskom skanzene Sklený sen vo Valaskej Belej. Ministerstvo kultúry SR mu v roku 2021 udelilo čestný titul – majster ľudovej umeleckej výroby. Na výstave sú zastúpené aj študentské práce Spojenej školy Púchov, ktorej súčasťou je Stredná odborná škola sklárska.

Žiaci sa tu môžu vzdelávať v umeleckom odbore – výtvarné spracúvanie skla so zameraním na sklenú vitráž alebo v študijnom odbore operátor sklenej výroby so zameraním na výrobu dutého a lisovaného skla. Viac už na výstave! Výstava potrvá do 23. apríla 2023.

Potulky po Vietname a Kambodži

Je výstavou fotografií cestovateľa Jána Grausa. Na svojich fotografiách z ciest sa snaží zachytiť bežný život tak, ako sa odohráva na uliciach. Ľudia na jeho reportážnych fotografiách sú zachytení v práci či pri odpočinku a jeho „zátišia“ sú späté s ľudskou činnosťou. Na vystavených fotografiách z jeho dvoch ciest do Vietnamu a Kambodže vidíme to, čím žijú obyčajní Vietnamci, ale aj kus prírodného a kultúrneho dedičstva obidvoch krajín. Výstava je časťou z rozsiahlejšej výstavy realizovanej v roku 2021 v Revúcej, rodnom meste autora, ktorý teraz žije v Novej Bani. Na fotografiách z Vietnamu uvidíte zábery z Hanoja, ktoré je jedno z najkrajších ázijských miest a je silno ovplyvnené čínskou kultúrou. Nechýbajú zábery z cisárskeho mesta Hue, jedného z najkrajších ázijských miest. Kambodža a jej bájný Angkor Wat, nie je len chrám, je to obrovský komplex, v ktorom nájdeme desiatky starobylých chrámov patriacich medzi to najkrajšie, čo ruka človeka stvorila. Lokalita Angkor Wat je súčasťou svetového dedičstva UNESCO od roku 1992. Výstava potrvá do 14. mája 2023.

Mgr. Jana Potocká

Navždy nás opustil náš významný rodák

Dňa 14.3.2023 sme sa rozlúčili s Ing. Františkom Raffajom, CSc., ktorý nás navždy opustil dňa 9.3.2023 vo veku 86 rokov.

Ing. František Raffaj, CSc. sa narodil 25.7.1936 v Novej Bani. Vyštudoval odbor Agronóm na Vysoké škole poľnohospodárskej (súčasná SPU) v Nitre, ktorú ukončil v roku 1960. V rokoch 1964 – 1974 vyučoval na Strednom odbornom učilišti poľnohospodárskom v Novej Bani. V roku 1975 sa vrátil na VŠP v Nitre a tam pôsobil ako odborný asistent na Ústave praxe až do roku 1990. Tu získal v roku 1982 titul CSc. za

výskum v odbore pestovanie sladovníckeho jačmeňa. V roku 1991 sa vrátil do Novej Bane, kde pôsobil ako riaditeľ Dievčenskej odbornej školy, ktorá vznikla pri SOUP (súčasná Stredná odborná škola obchodu a služieb) v Novej Bani, odkiaľ v roku 1997 odišiel na zaslúžený odpočinok.

Do Základnej organizácie Slovenského zväzu včelárov Nová Baňa bol prijatý v sedemdesiatych rokoch minulého storočia, keďže ako vyštudovaný poľnohospodár mal k včelárstvu blízko a to mu prirástlo k srdcu. Včeláril začal v roku 1970 najskôr na pozemku svokrovcov v lokalite zvanej Fanadýb, odkiaľ pochádza jeho manželka Margita, rod. Štrbová. Neskôr svoje včelstvá premiestnil do rodiska svojej mamy, na miesto zvané U Šimunov.

Od svojho prijatia za člena ZO SZV sa aktívne zapájal do chodu a života organizácie. V roku 2004 bol zvolený za predsedu ZO SZV Nová Baňa a túto funkciu zastával do roku 2008, kedy sa svoje pôsobenie vo funkcii rozhodol ukončiť. Naďalej však zostal aktívnym členom, venoval sa vyvíjaniu rôznych „zlepšovákov“ na uľahčenie práce so včelstvami. Nenechával si ich iba pre seba, ale ochotne sa s nimi podelil s ostatnými členmi na schôdzkach ZO a niektoré dokonca aj publikoval v časopise Včelár.

Počas konania osláv 80. výročia organizovaného včelárstva v Novej Bani a okolí v roku 2008 sa významnou mierou podieľal na zostavení monografie, ktorú vydávala naša ZO pri uvedenej príležitosti. Za svoju aktivitu bol viackrát ocenený zväzovými vyznamenaniami od Bronzovej cez Striebornú (1998) až po Zlatú včelu (2008). V roku 2018 mu ako posledné oceňenie bola odovzdaná Medaila Štefana Závodníka.

Do poslednej chvíle bol aktívny a neustále prichádzal s novými nápadmi. Od roku 1997 do roku 2019 chodil ku svojim milovaným včielkam do Šimunov zásadne len na bicykli, niekedy aj viackrát za deň a za tie roky najazdil na bicykli vyše 40 000 kilometrov. Okrem včelárstva sa vo svojom voľnom čase hlavne v zimných mesiacoch venoval rezbárstvu s tematikou viery, ľudových tradícií a včiel. Rád čítal populárno-náučné knihy z oblasti ľudového liečiteľstva, zdravotvedy a pozitívneho myslenia.

V roku 2004 vypracoval detailný rodokmeň rodu Raffaj siahajúci po rok 1704. V roku 2009 vypracoval aj rodokmeň rodu Holý. Jeho odchodom strácame priateľa, včelára, pomocníka či poradcu.

Česť jeho pamiatke, nech odpočíva v pokoji!

Za výbor ZO SZV Nová Baňa **Gregor Káder**

Mladý talent v programovaní vyhral celoslovenskú súťaž ZENIT

Novobančana Samuela Šadláka mnohí z nás poznajú najmä kvôli tomu, že je predsedom Mládežníckeho parlamentu v Novej Bani. Svoju úlohu v tejto pozícii vykonáva zodpovedne a dôsledne. Okrem toho je tiež vynikajúcim študentom druhého ročníka informačných a sieťových technológií na Strednej priemyselnej škole Jozefa Murgaša v Banskej Bystrici. Vo februári sa zúčastnil súťaže ZENIT, čo je súťaž zručnosti, elánu, nápaditosti, invencie a tvorivosti zameranej na programovanie, elektroniku a strojárstvo. Súťažil je možné v 8 kategóriách a v kategórii programovanie - WEB Samuel Šadlák získal 1. miesto v celoslovenskom kole. Aká bola jeho cesta k technológiám a k 1. miestu v súťaži ZENIT, nám rozpovedal sám.

Kedy si sa začal zaujímať o technológie a o programovanie?

O technológiách ako také sa zaujímam od malička, ale konkrétne programovaniu som sa začal venovať pred piatimi rokmi. Začínal som len úpravami webových stránok, skúšal som rôzne zložitejšie jazyky a teraz sa venujem najmä tvorbe webových stránok úplne od základov a na škole sa zlepšujem v programovaní v C#.

Ako si sa dozvedel o súťaži a v čom spočívala príprava?

O súťaži ZENIT som sa dozvedel ako prvák, kde sa mi podarilo vyhrať prvé miesto v školskom kole a umiestniť sa na druhom mieste v krajskom kole. Teraz ako druhák som sa zapojil znova a podarilo sa mi dostať sa na celoslovenské kolo, ktoré sa konalo na SPŠE Hálava v Bratislave. Tu sa stretli výhercovia krajských kôl a pracovali sme 2 dni po 4 hodiny na určenom zadaní.

Moja príprava na túto súťaž bola vcelku jednoduchá, keďže pracujem na rôznych projektoch a pomáhám a učím kamarátov a študentov programovať. Okrem toho som si zistil podmienky, čo všetko sme sme mohli použiť a pripravoval som sa využiť všetky možnosti, ktoré boli dostupné.

S mojimi skúsenosťami a radami od kamaráta, ktorý sa zúčastnil súťaže v dávnejších ročníkoch, sa mi podarilo vyhrať ešte aj s 20% náskokom. Získal som 618 bodov z možných 945.

Čo pre teba znamená zisk 1. miesta v súťaži ZENIT?

Výhra v tejto súťaži pre mňa znamená veľa, nakoľko som len druhák a v súťaži som sa stretol aj so štvrtákmi. Navyše ma v septembri čaká účasť na EuroSkills 2023 v Poľsku, kde by sa mali stretnúť ľudia z 32 krajín. Chcel by som tam čo najlepšie reprezentovať Slovensko a umiestniť sa

čo najlepšie. Musím však ešte popracovať na určitých veciach, ktoré mi ešte úplne nejdú.

Plánuješ sa tejto oblasti venovať aj v budúcnosti po ukončení strednej školy?

Keďže ma technológie a programovanie bavia, tak sa po skončení školy chystám pokračovať v štúdiu na vysokej škole. Chcem sa neustále zlepšovať a učiť sa nové veci.

Nadšenie Samuela pre oblasť technológií môže byť pre mnohých mladých ľudí inšpiratívne a to najmä v dnešnej dobe. Mesto Nová Baňa a redakcia mu srdečne gratulujú k zisku 1. miesta v súťaži ZENIT a prajeme množstvo energie pri nadobúdaní ďalších vedomostí a zručností.

Mgr. Andrea Šipikalová
foto: Samuel Šadlák

Kultúra a kúpanie seniorov

Výbor Denného centra seniorov LIPA stále pracuje pre svojich členov. Na 6. marca 2023 zorganizoval celodenný výlet do Nitry a okolia pre 45 účastníkov. V Divadle Andreja Bagara v Nitre už odohrali vyše 100 repríz muzikálu „Povolanie pápeža“, ktorého sme sa aj my radi zúčastnili. Je veľké množstvo povolaní, ale toto povolanie má svoju osobitosť.

Muzikál vzdáva hold veľkému človeku, duchovnému vodcovi, bojovníkovi proti násiliu, slovanskému pápežovi. Divákovi ponúka veľkolepú scénickú fresku s najvýznamnejšími okamihmi jeho života. Pápež Ján Pavol II. bol jednou z najvýznamnejších osobností, ktorá reálne zmenila politickú, spoločenskú a duchovnú situáciu sveta 20. storočia. A práve jeho život a dielo, jeho pôsobenie a vplyv, duchovný a humanistický odkaz približuje pôvodný slovenský muzikál z nitrianskej tvorivej dielne. Bolo to nezabudnuteľné predstavenie v spoločnosti Jána Pavla II., ktorý predstavoval a vždy bude predstavovať symbol lásky a viery, mieru a súcitu.

Po predstavení sme sa spoločne naobedovali v penzióne Hoffer, kde sme si mali možnosť vybrať menu pozostávajúce z viacerých chodov. Na znak spokojnosti so stravou a obsluhou sme im nakoniec poďakovali spevom, že jedlo bolo fajn. Po premiestnení autobusom niekoľko kilometrov nás už čakala termálna liečivá voda vo viacerých bazénoch kúpaliska v Poľnom Kesove. Aj počasie bolo ústretové, nepršalo, aj keď by sme boli uvítali aj slniečko. Po trojhodinovom pobyte nás doviezol vodič autobusu Tonko Tabernaus bezpečne domov. Ako účastníci zájazdu sme vďační mestu Nová Baňa za dopravu a možnosť zúčastniť sa peknej celodennej akcie.

Ing. Marta Búryová
predsedníčka Denného centra seniorov LIPA

Mesto Nová Baňa
vás pozýva na

Stavanie mája

28. 4. 2023 (piatok) o 15:30 hod.
na Námestí slobody v Novej Bani.

V kultúrnom programe vystúpia:
FSK Vinička
deti MŠ Nová Baňa
Novobanské mažoretky z CVČ

Zmena programu vyhradená.

Príspevok neprešiel jazykovou korektúrou.

